

A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület Önkéntes Stratégiája

Készült az EFOP-1.5.3-16-2017-00069 projekt keretében a
Regionális Humán Innováció Képzési Nonprofit Kft.
közreműködésével.



Tartalom

| | |
|---|----|
| BEVEZETÉS | 3 |
| 1. HELYZETFELTÁRÁS | 4 |
| 1.1. Térségi áttekintés - Lenti és térsége | 4 |
| 1.2. Jogi háttér | 5 |
| 1.3. Országos áttekintés - az önkéntesség helyzete Magyarországon | 5 |
| 1.4. A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület bemutatása, szervezeti felépítése | 8 |
| 1.5. Az önkéntesség szerepe és helye a Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület szervezetében | 11 |
| 1.6 SWOT analízis | 13 |
| 2. STRATÉGIA | 14 |
| 2.1. Küldetés | 14 |
| 2.2 Jövőkép | 14 |
| 2.3. Célterületek | 14 |
| 2.3.1. Az önkéntesség kultúrájának fejlesztése és attitűdfejlesztés | 15 |
| 2.3.2. Speciális célcsoportok bevonásának támogatása, a hátrányos helyzetű csoportok integrációjának elősegítése, a társadalmi kohéziót erősítő önkéntesség fejlesztése | 20 |
| 2.3.3. Az önkéntességre nevelő, ösztönző rendszer kialakítása | 20 |
| 3. ÖNKÉNTES FOGADÓ STRATÉGIA 2019-2030 ÉS AKCIÓTERV A 2019-2021 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA | 21 |
| 3.1. Az egyesület önkéntességhez kapcsolódó céljai és tevékenységek kapcsolatrendszere | 21 |
| 3.2. Általános működéshez kapcsolódó önkéntesség megszervezése | 22 |
| 3.3. MINTAPROJEKT - MUTASD BE A KERKA-VÖLGYET! | 23 |
| 3.4. MINTAPROJEKT - ALAPÍTS TE IS CIVIL SZERVEZETET! | 29 |
| 3.5. MINTAPROJEKT - ÖNKÉNTES BÖRZE | 36 |
| 4. ÖSSZEGZÉS | 42 |

BEVEZETÉS

Önkéntességhez kapcsolódó céljainkat csak úgy érhetjük el, ha biztosítjuk, hogy az önkéntesek és a fizetett alkalmazottak együtt dolgozzanak, megosszák tudásukat, tehetségüket és támogassák egymást. E cél mentén az egyesület önkéntes stratégiája biztosítja a keretet az önkéntes lehetőségek fejlesztéséhez, valamint hozzájárul ahhoz, hogy a Nemzeti Önkéntes Stratégiában is foglalt célok elérhetővé váljanak, az azokhoz kapcsolódó intézkedéseket, lépéseket pedig civil szervezeti szinten is megvalósíthassuk.

Kiemelt feladatunk, hogy az önkéntességet, és a közérdekű önkéntes tevékenység megítélését, elfogadottságát javítsuk, széles körben bemutassuk, ismertessük, és az önkéntes segítséggel megvalósult programokat, eredményeket megmutassuk a nyilvánosságnak, ezzel is bizonyítva e tevékenység fontosságát, és alapvető társadalmi igényét, szerepét. Mivel az önkéntességben jelentős humánerőforrás tartalékok vannak az egyesület működési területén indokolt, hogy elkészüljön egy saját önkéntes stratégia, mellyel rövid- és hosszú távon is víziót vázolhatunk fel munkatársainknak, egyesületünk tagjainak és a társadalom valamennyi szereplőjének.

A stratégia önmagában nem elég e társadalmi üzenet elindításához, csupán egy iránymutatás, egy vonalvezetés, amely megkönnyíti ennek folyamatát. Szükség van hozzá olyan emberekre, akik úgy gondolják, hogy a civilek együttműködésével, valamint különböző szektorok - vállalkozói, intézményi, civil, kormányzati - összefogásával innovatív megoldások jönnek létre, amelyek különböző társadalmi csoportok mellett összességében minden ember számára jótékony hatással bírnak.

A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület Önkéntes Stratégiája a szervezet céljaihoz igazodva, közösségfejlesztő, társadalmi szemléletformáló és a térség bemutatását célzó önkéntes programokkal erősíti meg a szervezet önkénteseket fogadó mechanizmusát.

1. HELYZETFELTÁRÁS

1.1. Térségi áttekintés - Lenti és térsége

Zala megye a Dunántúl délnyugati részén található, mintegy 3 784 km² területe, határos Horvátországgal, Szlovéniával, Magyarországon belül Vas-, Veszprém- és Somogy megyével. A megye nagy része a nyugat-dunántúli peremvidékhez sorolt Zalai-dombsághoz tartozik, északon egy keskeny területe Vasi-hegyhát vidékére, illetve délen a Dunántúli-dombvidékre nyúlik át, a Keszthelyi-hegység pedig a Dunántúli-középhegység része.

A megyét közigazgatás szempontjából Keszthely, Zalaszentgrót, Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Letenye, Lenti járás alkotja.

Néprajzi szempontból Lenti járása három tájegység (Őrség, Göcsej, Hetés) találkozási pontjában helyezkedik el.

A járás 48 településének lakónépessége közel húszezer fő. A Lenti járás településeinek a népsűrűsége (32 fő/km²) a megyében itt a legalacsonyabb. A települési népsűrűség kevesebb, mint a fele a megyei átlagnak. Ezek mind a mikrofalvas hálózat jelei. A járás gazdasági, közlekedési, kulturális, oktatási és egészségügyi központja Lenti.

A kis és közepes méretű községek, települések alacsonyabb szintű erőforrásai nem teszik lehetővé, hogy a közszolgáltatások minden egyes, kötelezően előírt formáját önállóan működtetni tudják, valamint a szükséges ellátási rendszereket megszervezzék, így ezt többnyire társulások formájában valósítják meg.

A járás infrastrukturális adottságai jónak mondhatóak. A főúti feltártság ellenére a térség közlekedését számos gond nehezíti. Az aprófalvas (törpefalvas) településszerkezet miatt több zsáktelepülés is található a járás területén, és a tömegközlekedés (autóbusz-forgalom) a költséghatékonyság miatt fejlesztendő, amit közlekedés-szervezéssel, a falugondnoki és egyéb közösségi járművek integrált összekapcsolásával lehet hatékonyan kezelni.

A nappali rendszerű, egész napos közoktatási tevékenységekhez a bejárás megoldott, jellemzően közösségi közlekedési szolgáltatások (ÉNYKK-autóbuszok) igénybevételével, de a szakköri, iskolán kívüli tevékenységek esetében az eljutás az egyes rendezvények, szakkörök helyszíneire már problémát jelenthet.

A járás területéről a felsőfokú képzésbe járók tanulmányaik befejezése után csak kis számban térnek vissza a térségbe, de jellemzően még Zala megyébe is mindössze töredékük jön haza, ezért kiemelt cél a felsőoktatásban tanuló térségi diákok „elköteleződésének” segítése, akár bizonyos mértékű lokálpatriotizmus megalapozása, továbbá a felsőoktatási intézmények bevonásával és érzékenyítésével a térség népszerűsítése.

A kistelepülésen élők életminőségének szükségszerű fellendüléséhez jelentősebb változásokra van szükség. A javuló országos statisztikai adatok ellenére a munkanélküliség több településen problémát okoz. Ezt elsődlegesen az okozza, hogy az aprófalvak helyi munkalehetőségei meglehetősen csekélyek, több esetben lényegében az önkormányzat által fenntartott közmunkára épül a foglalkoztatás.

A szociális ellátások terén az előregedő Lenti járás területén meghatározó és feltétlenül szükséges feladat az idősellátás megszervezése. Szinte minden településen elérhető az étkeztetés és a házi segítségnyújtás rendszere.

A közművelődés és kultúra területén a szolgáltatások megszervezésében Lenti élen jár. A Városi Művelődési Központ Lenti intézménye elsődlegesen a város kulturális igényeit hivatott ellátni, ugyanakkor a város egyes településrészein is vannak közösségi házak, melyek kulturális jellegű tevékenységeket látnak el alkalmi jelleggel. A falvakban a közművelődési feladatok ellátása általában részmunkaidőben vagy megbízással történik.

A térség településeinek kulturális életében meghatározó szerepet játszanak a civil szervezetek. Tevékenységüket általában 1-1 rendezvényhez, vagy tematikus feladatok mentén fejtik ki. A nonprofit szféra kiegészíti az önkormányzatok által biztosított humánszolgáltatásokat, de a jelentkező hiányok betöltését nem tudják megoldani (felkészültség és szakemberhiány miatt). Figyelemre méltó, és kihasználni érdemes lehetőséget biztosít azonban az, hogy a térségben a regisztrált nonprofit szervezetek aránya jelentősen meghaladja a megyei, a régiós és az országos átlagot egyaránt. Ez egy olyan erőforrás, amely az előregedő, hátrányos helyzetű lenti járásban kitörést biztosíthat.

Az életminőség javításához elengedhetetlen a rendszeres szűrővizsgálatok megszervezése, vagy az azokat magába foglaló egészségnapok szervezése az adott településen. Ha ez nem megoldható – a település lakosság száma nem éri el a 300 főt –, akkor ehhez szervezett utaztatás biztosítása szükséges. Jelentős igény mutatkozik az egészséges táplálkozásra ösztönző és a rendszeres testmozgást támogató programok szervezésére is.¹

1.2. Jogi háttér

A törvénynek (2005. évi LXXXVIII. Törvény a Közérdekű önkéntes tevékenységről (Köt)) köszönhetően megkerülhetetlen témává vált az önkéntesség. A törvény a mellett, hogy jogi értelemben vett státuszt adott az önkénteseknek, számos anomáliát megszüntetett (pl. az önkénteseknek nyújtott költségtérítés adó és járulégmentessége) és általa széles körben vált ismertté és elfogadottá az önkéntes tevékenység haszna a társadalom és az egyének szintjén.²

1.3. Országos áttekintés - az önkéntesség helyzete Magyarországon

Az önkéntes tevékenység hagyománya Magyarországon hosszú múltra tekint vissza. Az önkéntesség kultúrája a két világháború közötti időszakban is számottevő volt. Az utána következő időszak kötelező - vagy nem kötelező, de elvárt -, ideológiailag átszínezett ingyenmunkája (pl. kommunista szombat) azonban teljesen más irányba vitte az önkéntes tevékenységek megítélését. A közép- és kelet-európai volt szocialista országok jó példái annak, hogy az önkéntességet milyen jelentős mértékben befolyásolják politikai és társadalmi hagyományok. A kommunista örökség kedvezőtlen alapot teremtett az önkéntesség kultúrájának kifejlődése szempontjából, s ez a rendszerváltást követően is éreztette hatását. A társadalmi és humanitárius feladatok önkéntes végzése a demokráciák egyik komoly

¹ Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület - Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

http://www.lentileader.hu/feltoltes/files/HFS_sablon_1007_LTVE_tervezet_vegleges_2016_05_27_HFS.pdf

² <http://www.onkentes.hu/cikkek/nemzeti-onkentes-strategia>

hajtóereje, amely összefügg a helyi kezdeményezésekkel is, ezért számos nyugat-európai országban az önkéntesség elősegítése, szervezése állami törekvés.³

A 2012-ben megalkotott és életbe lépett Nemzeti Önkéntes Stratégia egy kilencéves, egészen 2020-ig terjedő időszakot határozott meg a cél elérésére, hogy a „magyar állampolgárok körében felhívja a figyelmet a társadalmi felelősségvállalás és azon belül az önkéntesség európai és magyar jelentőségére, továbbá lehetőségére.”

Kiemelt célként jelölte meg, hogy a stratégia által az önkéntes tevékenység nemcsak a társadalmi, hanem a gazdasági területeket is behálózza, kiemelve a szociális, sport, érdekvédelmi, természetvédelmi és egészségügyi területeket. Megjegyzi, hogy fontos a magyar önkéntesség elterjesztése mellett nemzetközi önkéntes kapcsolatok kialakítása is, ezzel presztízst szerezve és további lehetőségeket megnyitva.

A Nemzeti Önkéntes Stratégia több javaslatot is megfogalmaz:

1. Az önkéntesség kultúrájának fejlesztése és attitűdfejlesztés

A cél többek között az, hogy Magyarország felzárkózzon azon EU-s országok mezőnyébe, ahol már fiatal kortól megkezdődik az önkéntességre nevelés. Fontos, hogy az önkéntesség valamennyi korosztály számára közvetítse a társadalmi felelősségvállalás és közösségi szerepvállalás fontosságát, és lehetőséget adjon kompetencia-készségek kialakítására és fejlesztésére. Megjegyzi, hogy az önkéntes tevékenységet körülölelő negatív jelzők és társadalmi üzenet is pozitívabb üzenetet kapjon.

2. Speciális célcsoportok bevonásának támogatása

Korábbi kutatások alapján nagy aránytalanság tapasztalható a magyarországi önkéntes munkát végzők korcsoportos eloszlásában. Bár az önkéntes tevékenység valamennyi korosztály számára elérhető és végezhető tevékenység, a fiatalok, a felnőttek és az idős generáció mellett kiemelt fontosságú a speciális csoportok, így például a kisgyermeket nevelő anyák, vagy egészségi gondokkal küzdő nyugdíjasok bevonása is ezekbe a tevékenységekbe.

3. A hátrányos helyzetű csoportok integrációjának elősegítése, a társadalmi kohéziót erősítő önkéntesség fejlesztése

Kiemelendő cél a munkanélküliek, alacsony iskolázottságúak, kisebbségi csoportok tagjainak bevonása a magyarországi önkéntes tevékenységekbe, hiszen amellet, hogy az önkéntesség segíti az integrációs folyamatokat és új szociális kapcsolatok kialakulását, egyúttal csökkenti az előítéletek kialakulásának lehetőségét, önismeretfejlesztési, készségfejlesztési hatásai vannak, erősíti az egyén társadalmi jelenlétét. Az önkéntes munka által új, biztos jövedelmet nyújtó munkahely megszerzésére is nagyobb esély van.

³ Nemzeti Önkéntes Stratégia

4. Az önkéntességre nevelő, ösztönző rendszer kialakítása

A következő generációk tagjainak minél korábban, minél fiatalabb korban lehetőséget kell adni a társadalmi szerepvállalás e formájára. Fontos az oktatási kezdeményezések felkarolása és erősítése. A stratégia üdvözli az iskolai közösségi szolgálat bevezetését - hangsúlyozva az önkéntesség két formája közötti különbséget -, valamint azzal a szándékkal is egyetért, hogy a felsőoktatási kreditrendszerben az önkéntes tevékenységet elismertethessék. A stratégia kiemeli, hogy fiatal korban nagyobb mértékű szociális érzékenység jellemző, ezáltal ez lehet egy kiugrási terület az önkéntesség minél szélesebb körű elterjesztésében.

5. Az önkéntesek felkészültségének fejlesztése

Legfőképp a képesség és az információ hiánya okozza az önkéntességről kialakult negatív asszociációkat - ezt elkerülendő fontos az önkéntesek fejlesztése és felkészítése, hogy tevékenységüket maximálisan tudják elvégezni.

6. Fogadó szervezet és intézmények bekapcsolása

A stratégia kiemelten kezeli az állami intézményekben az önkéntesek szerepvállalásának növelését olyan területeken, amelyek az emberek jólétét segítik, és a munkához nem feltétlenül szükséges szakmai háttér és tudás. Ezáltal attitűdváltozás elérése a cél, amely főleg szociális és egészségügyi intézményeknél lenne számottevően fontos, ugyanakkor ezek az intézmények nem elég rugalmasak és nincsenek felkészítve nagyobb számú önkéntes fogadására. A szociális és egészségügyi intézmények szolgáltatás- és kapacitásbővítését önkéntesek segítségével is elérhetik olyan területeken, amelyek inkább jóléti és közérzeti, és a helyi közösség épülését célozzák.

7. Önkéntességet támogató jogszabályi környezet kialakítása

Cél egy olyan jogszabályi környezet kialakítása, amely az európai normák biztosítása mellett átfogó és középtávú szabályozást nyújt mind az önkéntesek, mind az önkéntest fogadó szervezetek, intézmények számára. Szükséges az is, hogy az önkéntesség ne csak a 2005-ös, esetleg frissítésre szoruló önkéntes törvényben jelenjen meg, hanem több terület szabályozási környezetében is.

8. Támogató infrastruktúra fejlesztése

Cél, hogy az önkéntességgel kapcsolatos ismeretek minél szélesebb körben terjedjenek, a hazai intézményi struktúra segítségével lehetőség szerint több társadalmi csoport érintésével. Fontos a hazai és külföldi jó példák, önkéntes programok adaptációja, valamint az önkéntesek munkájának elismerését szolgáló jutalmazó rendszer bevezetése, amellyel, hogy a magán-; és közszféra szereplői közösen, együttműködve segítsék az önkéntesség elterjesztését munkavállalók és környezetük körében.

9. Szektorok együttműködésének támogatása

A stratégia kiemeli, hogy a civil és más ágazatok közötti kapcsolatok erősítésével, úgynevezett vállalati önkéntes programok és társadalmi felelősségvállalási programok keretében tovább segítsék az önkéntesség fontosságának hangsúlyozását, a kooperációt erősítve és új kötelekeket kialakítva.

10. Adatok gyűjtése, kutatás (naprakészség biztosítása)

Fontos, hogy a magyarországi önkéntességről minél több adat rendelkezésre álljon, hogy új módszertanokat alkalmazva, szélesíteni lehessen az önkéntes munkát végzők körét. Ehhez szükséges további kutatás és adatgyűjtés.

11. Önkéntesség presztízsének emelése

A stratégia víziója egy olyan Magyarország, ahol az önkéntesség elismert és értékes tevékenységnek számít, ezáltal az önkéntesek száma folyamatosan növekedő tendenciát mutat és az önkéntesség, mint a társadalmi szerepvállalás jelentősége emelkedik, így biztosítva az emberek hatékony szemléletformálását.

A Nemzeti Önkéntes Stratégia céljait és vízióit követve szükséges a Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület önkéntes stratégiájának kialakítása is, hiszen az egyesület belső szervezetfejlesztésével országos szinten támogatni tudja az önkéntesség szerepének növelését, egyúttal saját humán erőforrását bővíti és tevékenységi körét szélesíti.

1.4. A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület bemutatása, szervezeti felépítése

A 2014-2020-as Vidékfejlesztési Program megvalósítása érdekében a teljes országot lefedő helyi közösségeket hoztak létre. Lenti térségében a régóta működő Lenti Polgári Egyesület kérvényezte és nyerte el a jogot, hogy Helyi Akciócsoportot működtessen.

Annak érdekében, hogy a Lenti Polgári Egyesület, mint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága által elismert Helyi Akciócsoport működését el tudja kezdeni, különböző döntések meghozatala vált szükségessé. Az egyik legfontosabb döntés az önkormányzatok, civil-, és vállalkozói szféra képviselőinek tagként történő felvétele volt, mellyel együtt járt az Egyesület átalakítása is.

A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület 2015. május 8. napján megtartott Közgyűlésén elfogadott 23/2015. (V.8.) számú határozata alapján, valamint a 2015. augusztus 25. napján megtartott Közgyűlésén elfogadott 68/2015. (VIII.25.) számú határozata alapján módosította az Egyesület Alapszabályát.

Az alapszabály-módosítás értelmében változott az Egyesület neve, székhelye, elnöksége.

Az egyesületünk célja a működési területén élő lakosság életfeltételeinek javítása, a vidékfejlesztés- és területfejlesztés társadalmi-gazdasági szerepének erősítése.

Szervezetünk (Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület, mint Helyi Akciócsoport) fontos feladata a 2014-2020 közötti Vidékfejlesztési Programban a kapcsolódó EK rendeleteket figyelembe véve:

- A helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási kapacitásainak kiépítése, beleértve a projektirányítási képességeik fejlesztését is.
- A pályázatok kiválasztása során összhang biztosítása a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiával, e műveleteknek az adott stratégiai és célkitűzések és célértékek eléréséhez való hozzájárulásuk révén.
- A hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok kidolgozása a pályázatok kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetetlenséget, a holtteher- vagy helyettesítő hatást, ugyanakkor biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50%-át állami vagy önkormányzati költségvetési gazdálkodó szervnek nem minősülő partnerek adják. Írásos kiválasztási eljárás nem folytatható.
- A pályázatok kiválasztása során a kiválasztási kritériumok összeállítása és súlyozása által összhang biztosítása a közösségvezérelt fejlesztési stratégiával, valamint a támogatás szükségességének (a pályázó ennek hiányában nem lenne képes megvalósítani a projektet) mérlegelése, pályázati felhívások vagy folyamatban lévő projektbenyújtási eljárás előkészítése és közzététele, beleértve a kiválasztási kritériumok meghatározását és súlyozását – megfelelő időtartam biztosításával.
- Támogatási kérelmek befogadása és értékelése.
- Pályázatok kiválasztása és a támogatás összegének rögzítése, továbbá a jóváhagyás előtt a javaslatok benyújtása a KÜ- hez a támogathatóság végső ellenőrzése céljából.
- A közösségvezérelt HFS és a támogatott műveletek végrehajtásának monitoringja, és az adott stratégiához kapcsolódó egyedi értékelési tevékenységek – független szereplő általi – végrehajtása.

Szervezetünk a Lenti járás 42 településén látja el tevékenységét és segíti a vidékfejlesztési célok megvalósítását.

Az egyesületünk székhelye és központja Lentiben van, ahol önálló irodában várja az ügyfeleket. Lenti a járás központja, a legtöbb szolgáltatás itt érhető el, így optimális helyszínt biztosít a vidékfejlesztési feladatokat ellátó szervezetünk működéséhez is.

A két főből álló munkaszervezetünk - amely az egyesület mindennapi adminisztratív tevékenységét, valamint az elnökség és a közgyűlés munkáját is segíti - irodája a város központi helyén, az un. Inkubátorházban került elhelyezésre, amely könnyen elérhető, parkolóval rendelkezik, de tömegközlekedési eszközökkel is egyszerűen megközelíthető, mert közel található hozzá az autóbusz állomás.

Az irodánk az ügyfelek igényei alapján kialakított nyitvatartással, hétfőtől péntekig várja az érdeklődőket.⁴

⁴ Egyesületünk
http://www.lentileader.hu/egyesuletunk/oldal/218_

Az egyesületünk alapszabály szerinti tevékenysége:

- Területfejlesztés és területrendezés, mellyel a szervezet együttműködik a különböző állami és önkormányzati intézményekkel és szervezetekkel, civil szervezetekkel a területfejlesztési és területrendezési feladatok ellátásában.
- Tudományos tevékenység, kutatás.
- Nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, kulturális tevékenység, amellyel a szervezet együttműködik a különböző állami és önkormányzati intézményekkel és szervezetekkel, civil szervezetekkel e feladataik ellátásában.
- Környezetvédelem és természetvédelem, amellyel cél, hogy a szervezet több partnerrel együttműködve az ember és környezetének harmonikus kapcsolatát fenntartsa, az épített és természeti környezet megóvása érdekében, védelmében.
- Gyermek-ifjúságvédelem, gyermek és ifjúsági érdekképviselő.
- Közérdekű önkéntes tevékenység, amellyel az egyesület közreműködik és szerepet vállal a társadalom tagjainak szolidaritáson alapuló, az állampolgárok öntevékenységét kifejező önkéntes tevékenység népszerűsítésében.
- Társadalmi részvétel erősítése a helyi fejlesztésekben.
- Újszerű, innovatív tevékenységek kidolgozásának, adaptálásának, megismertetésének támogatása.
- Kulturális örökség, népművészet, kisebbségi és nemzetiségi kultúra megőrzése.
- Nemzetközi kulturális, baráti és cserekapcsolatok szervezése és támogatása.
- Szabadidő és hobbitevékenységek szervezése, támogatása.
- Sporttevékenység keretei között a sportélet szervezése, támogatása.
- Jogi, adózási, vállalkozási, kulturális tanácsadást végez.

Szervezetünk tevékenysége - a név és profilváltásból adódóan - a Vidékfejlesztési Programmal, LEADER-rel és a Helyi Akciócsoporttal kapcsolatos teendőkre összpontosul. LEADER fórumok és tájékoztató előadások szervezése mellett kiemelt figyelmet fordítunk a Magyar Falu Program, a Nemzeti Együttműködési Alap pályázati felhívásainak népszerűsítésére is, ezzel segítve a tagságot és a térségi települések munkáját. Közösségi programjaink és kezdeményezéseink közé lehet sorolni például a 2019-ben az önkéntesség elterjesztése érdekében szervezett Helyi Érték Piknik Szent Flóriánért elnevezésű eseményt, amelyen Lenti helyi értékeinek és helyi termelőinek bemutatása mellett a Templom téren található Szent Flórián-szobor felújítására hívtuk fel a figyelmet és gyűjtöttünk adományt.

Kiemelendő a „Múltörző értékek Lentiben” című, 2016-os projektünk is, ahol a Gönczi Ferenc Gimnázium és Szakgimnázium diákjainak bevonásával Értékörző Klubot indítottunk el, és Lenti még nem felfedezett értékeit kutatták fel a tanulók, majd az így összegyűjtött információk digitalizálását követően Digitális Értéktárat hoztunk létre, amelyet kiegészített egy háromfordulós vetélkedő és egy kiállítás a program során összegyűjtött anyagokat alapanyagként használva.

1.5. Az önkéntesség szerepe és helye a Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület szervezetében

A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület közösségi és webes felületeit, valamint sajtómegjelenéseit, beszámolóit vizsgálva több olyan területet is azonosítottunk szakértő segítségével, melyeken az önkéntesség (valamint az ettől elválasztva kezelendő iskolai közösségi szolgálat is) könnyedén megjeleníthető, ezzel elősegítve a szervezetfejlesztést, a programok szervezését és az egyesületünk által kitűzött célok széleskörű megismertetését, bemutatását. A stratégiaalkotás hozzájárulhat egyben ahhoz is, hogy a civil szervezetünk tevékenységi körei révén fiatalokat is elérjen, későbbiek folyamán pedig bevonja őket a munkánkba, így segítve az esetlegesen felmerülő utánpótlás-nevelési igényeket is.

Fontos kiemelni, hogy az egyesületünk látja el a Helyi Akciócsoport feladatait, valamint a LEADER és Vidékfejlesztési Program megvalósításához, pályázataihoz szükséges adminisztratív feladatokat egyaránt. Ehhez többnyire megfelelő szakértelem szükséges, ugyanakkor a projektek és a különböző pályázatok egyes megvalósítási és programelemei között több olyan is fellelhető, melyek önkéntesek (és nem utolsó sorban iskolai közösségi szolgálatos diákok) bevonásával könnyebben lebonyolíthatók, ezzel elősegítve a gyorsabb és hatékonyabb munkát, valamint a nagyobb humánerőforrás előteremtését. Szervezetünk, a Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület tevékenységének ellátását és a vidékfejlesztési célok megvalósítását a Lenti járás 42 településén végzi. Ezt különösen figyelembe kellett vennünk a szervezet önkéntes stratégiájának kialakítása során, hiszen a nagy területi szórás több előnnyel és hátránnyal is jár, amit a szervezetünknek kezelnie szükséges. Megállapítottuk, hogy egyaránt szükség van alkalmi és hosszútávú önkéntesség megvalósítására, ahogyan nem szabad elfeledkezni a fiatalok bevonása mellett az idősebbek segítségéről sem, hiszen a senior önkéntesség olyan nagy tapasztalati tudásatadást biztosíthat, amellyel rövid időn belül nagymértékű szervezetfejlesztés és információmenedzsment is megvalósulhat. Az önkéntes program felépítésénél figyelembe vettük azt is, hogy bár az egyesületünk a 2020-as pályázati időszak végéig foglalkozik főként ezekkel a pályázati célterületekkel, a fenntartási időszak sikeres lebonyolításához és a szervezetünk további működéséhez szükséges a hosszú távú önkéntes cselekvési terv megalkotása is, nem teljesen kiszolgáltatva a különböző pályázati időszakoknak.

Az egyesületünk működéséhez szükséges alapidokumentumokat vizsgálva feltűnő, hogy az önkéntességet egy bekezdésben, az egyesület alaptevékenységei közé sorolva, az önkéntes tevékenység népszerűsítését megcélózva jelenik meg, de az iskolai közösségi szolgálat nincs kiemelve, ahogy más felületen sem jelenik meg ez a lehetőség. Pontosítani kell, hogy milyen mértékben van az egyesületünknek szüksége önkéntes segítségre, mert kontraproduktívás jeleni meg, akkor a szervezetünkön belül az hatással lehet a munkafolyamatokra és a tagságra is.

A stratégia megalkotásánál figyelembe vettük az önkéntesek fogadásához szükséges pénzeszköz- és tárgyi eszközállományt, valamint olyan szervezeti keretrendszer és elvrendszer kialakítását vázoljuk fel, amely mentén meghatározhatók a különböző tevékenységek, szerepkörök.

A szervezet eddigi önkéntes akciói, tevékenysége

A szervezetünk jelenleg nem von be rendszeresen olyan önkéntest, aki segítené a szervezet munkáját. Alkalmanként egy-két fő van, aki segít egy-egy feladat lebonyolításában. A gimnáziummal kötött megállapodás alapján tudunk hivatalosan diákokat fogadni közösségi szolgálatra, emellett egyesületünk az Emberi Erőforrások Minisztériumánál regisztrált önkéntes fogadó szervezet.

Eddig a Helyi Érték Piknik Szent Flóriánért önkéntes akcióprogram esetében segítette a rendezvény előkészítését és lebonyolítását 7 fő közösségi szolgálatos diák. 2019 májusában az egyesületünk az EFOP-1.5.3.-16-2017-00069 projekt keretében helyben fogyasztható, illetve elvitelre kérhető desszertek, nassolnivalók és innivalók (szörpök, limonádék) készítését és kínálását végezte a lenti Templom téren. A program karitatív jellege érdekében adományládát helyeztünk ki, amelyből a befolyt összeget a Szent Flórián szobor felújítására ajánlották fel (Az adományokat átadtuk a plébániának, akié a szobor tulajdonjoga.).

Az előkészítés is önkéntesek bevonásával, közösségi programként valósítottuk meg. Az alapanyagokat a helyi termelői piacról szereztük be, így népszerűsítve a helyi piacot. A rendezvény keretében kialakítottunk egy selfie pontot is „hashtag” feliratokkal, valamint játékos feladatokkal hívtuk fel a figyelmet a helyi termékekre.

A bevont önkéntesek tervezett feladatai voltak a program kommunikációjához, népszerűsítéséhez szükséges plakátok, hirdetési anyagok, a hashtag feliratok elkészítése, kínált desszertek, frissítők alapanyagainak összegyűjtése, a kínáló eszközök előkészítése, elvihető nassolnivalók (pl. tökmag, aszalt gyümölcsök stb.) csomagolása, népszerűsítő, kitűzhető zászlók készítése, a termékek kínálása és tájékoztatás a programról, a program céljáról, a helyi termékek fogyasztásának előnyeire való figyelemfelhívás, valamint a játékelemek – pl. kosáralma stb. – előkészítése és játékok levezénylése.

A program megvalósítása azért is volt hasznos a szervezetünk számára, mivel tapasztalatot szerezhettünk iskolai közösségi szolgálatos diákok és önkéntesek fogadása terén. A projektben megvalósított önkéntes programon keresztül a szervezetünk tájékozódhatott arról, mivel jár egy ilyen akció lebonyolítása, milyen eszközök szükségesek a megvalósításhoz.

1.6 SWOT analízis

| Erősségek (belső) | Gyengeségek (belső) |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> ● Lenti járásban országos átlag feletti a bejegyzett civil szervezetek száma. Szervezetünk eddigi működése alatt hatékony kapcsolatot épített ki a térség civil szervezeteivel. ● Az egyesületünk regisztrált önkéntes fogadó szervezet. ● Egyesületünk együttműködési megállapodás alapján a Gönczi Ferenc Gimnázium diákjait vonja be az iskolai közösségi szolgálat keretei között (induló tevékenység). ● Szervezetünk működési területe 42 településre terjed ki. ● Az egyesületünk magas taglétszáma - mely önkormányzatokból és különböző szervezetekből áll - nagyarányú humán erőforrás kapcsolható be az önkéntesség folyamatába. ● A szervezet kiterjedt tagságából önkénteseket koordináló munkacsoport kialakítására van lehetőség. | <ul style="list-style-type: none"> ● Az egyesületünk tevékenysége részben egyedi (LEADER HACS), ezért az önkéntesek bevonása komoly odafigyelést igényel. ● Az egyesületünkön belül nincs kialakult önkéntes fogadó mechanizmus és nincs meghatározva az önkéntesek helye a szervezeti infrastruktúrában. (Alkalmi és eseti jellegű a tevékenység.) ● Az egyesület tagságán belül sokakban nem pozitív az önkéntességről alkotott kép (önkéntesség=ingyen munka). ● Egyes tevékenységekben (javasolt programokban) az egyesületi tagságot passzivitás jellemzi. ● Az egyesületünk vezetése elsősorban a fizetett alkalmazottak (munkaszervezet tagjai) bevonásával számol (tagság nem erőforrás). |
| Lehetőségek (külső) | Veszélyek (külső) |
| <ul style="list-style-type: none"> ● A Nemzeti Önkéntes Stratégia megalkotásával a kormányzat iránymutatást és támpontokat adott az önkéntesség magyarországi helyzetével kapcsolatban. Több pályázati forrás is támogatja, illetve elősegíti az önkéntességgel kapcsolatos tevékenységeket. ● Az egyes települések helyi identitásának és lokálpatriotizmus erősítése az önkéntesség által. ● Az iskolai közösségi szolgálat alapját képezheti a fiatalok bevonásának, így később önkéntesként is segédkezhetnek. ● A Lenti járás előregedő lakossága korából adódóan nagy tapasztalattal rendelkezik, így hozzájárulva a senior önkéntesség létrehozáshoz és a fiatal önkéntesek képzéséhez. ● A nagyszámú idős lakos elősegíti a senior önkéntes program elindítását. Pl. (nyugdíjasok a településükért) | <ul style="list-style-type: none"> ● Előregedő társadalom jellemző a térségben Elvándorló fiatalok, kevesen érkeznek vissza a térségbe a felsőoktatást követően. Csekély megszólítható személy. ● A fiatalok számára a közösségi szolgálat „kötelező önkéntesség”-ként jelenik meg, ezáltal a valódi önkéntesség negatív jelzöt kap. ● Egyes szervezetek, intézmények spórolási lehetőségként tekintenek az önkéntesekre, némely esetben kiváltaná velük a fizetett alkalmazottakat. |

2. STRATÉGIA

2.1. Küldetés

Szervezetünk, a Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület önkéntes stratégiájának megalkotásával több, alapszabályában rögzített célunk megvalósításához is közelebb kerülünk. A nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, környezetvédelem, gyermek- és ifjúságvédelem, közérdekű önkéntes tevékenység népszerűsítése, esélyegyenlőség mind olyan, az egyesület alapszabályában rögzített alaptevékenység, amely területeken az önkéntesek bevonásával a társadalom különböző csoportjait elérve és azokat integrálva, alkalmazkodva a térség sajátosságaihoz és a Helyi Akciócsoport és a LEADER által adott feladatokhoz, sokszínű programok szervezését, az egyesület tevékenységének és ismertségének széles körben történő bemutatását segítjük elő.

A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület küldetése, hogy – a szervezet felépítéséből adódó hiányosságok pótlásával és új, innovatív megoldások bevezetésével – az önkéntességre és az iskolai közösségi szolgálatban résztvevő diákokra építve elősegítse a szervezetünk által lefedett terület (42 település) közösségfejlesztési folyamatainak megerősödését, a helyi identitás és értékek megőrzését.

2.2 Jövőkép

A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület önkéntes stratégiájának megalkotásával, és az abban foglalt célok elérésével, ott alkalmazott minták segítségével egyesületünk nagyobb arányban vonja be alapszabályában rögzített tevékenységeibe a fiatalabb generációk képviselőit, ugyanakkor senior program elindításával az idősebb korosztályok képviselői is megjelennek a szervezetünk munkájában.

Rövid távú, egy éven belül elérendő cél, hogy az egyesület által szervezett, nem szakmai tudáshoz vagy projekt tapasztalathoz kötött feladatokat (szakértelmet nem igénylő adminisztrációs feladatok, hostesskedés, közösségi és kulturális programszervezés és lebonyolítás, helyi értékek bemutatását célzó események indítása stb.) kontroll mellett, de önkéntesek és őket kiegészítve iskolai közösségi szolgálatos diákok bonyolítsák le.

Ötéves távlatban cél, hogy a lenti járásban nagyobb figyelmet kaphasson az egyesületünk által a közérdekű önkéntes tevékenység, valamint maradandó, a helyi értékeket bemutató, lokálpatriotizmust erősítő értékeket hozzanak létre az önkéntesek. Kiemelten fontos az is, hogy az egyesület tagságát alkotó településeken helyi, önkéntességen alapuló csoportok jöjjenek létre a szervezetünk segítségével. Működésüket különböző képzésekkel, mintákkal támogassuk.

Hosszú távon, tízéves távlatban már ezeknek a településeknek a szorosabb együttműködését is elő kell segíteni, amelynek az önkéntesség szolgálhat alapjául. Több, kisebb falu önkéntes csoportjainak összefogásával nem csak egyes, a bevezetőben jelzett problémákra lehet közös megoldást találni, hanem ezen összefogások társadalmi vállalkozások alapjául is szolgálhatnak, ezzel enyhítve a munkaerőhiányt és megerősítve egyesületünk egyik kiemelt célját, az állami, magán és vállalkozói, civil szektor együttműködését.

2.3. Céletterületek

A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület önkéntes stratégiájában a céletterületek meghatározásakor a Nemzeti Önkéntes Stratégia által kitűzött céletterületeket vettük alapul, ezzel egyrészt elősegítve az

országos stratégia megvalósítását, másrészt **olyan logikusan egymásból adódó célok mentén indulhat el a stratégia megvalósítása, mely hozzájárul egy sikeres, hosszú távon is megvalósítható önkéntes fogadó program alapjainak lefektetéséhez.**

2.3.1. Az önkéntesség kultúrájának fejlesztése és attitűdfejlesztés

Az egyesületünk alapszabályában meghatározott tevékenységként fontos szerepet szánunk annak, hogy a közérdekű önkéntes tevékenységet széles körben népszerűsítsük, felhívjuk a figyelmet az ebből adódó lehetőségre, az önkéntesség jogszabályi hátterére és kereteire, valamint az ebből adódó, pályázatoknál megjelenő előnyökre.

Saját, belső szervezeti felépítésünkben is szükséges definiálni az önkéntesek helyét, tevékenységét és szerepköreit, ezzel biztosítva azokat a kereteket, melyek meghatározhatjuk a későbbi feladatok mennyiségét, típusát és megvalósítási formáját.

Ezeknek megfelelően szükséges:

- megvizsgálni az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásának jogi kritériumait, annak megfelelési mutatóit.
- megvizsgálni, hogy az egyesületünk pénzügyi és tárgyi eszközparkja alkalmas-e önkéntesek és közösségi szolgálatos diákok fogadására, vagy releváns-e az adott feladathoz ezek megléte, ha igen, milyen formában, azt miképp tudjuk azt biztosítani.
- a szervezetünk mindenkori működését szabályozó dokumentumaiban rögzíteni kell az önkéntesek, és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásának rendjét, szervezeti struktúrában elfoglalt helyüket, jogköreiket; valamint meg kell határoznunk azokat az általános feladatköröket, amelyeken belül tevékenykedhetnek
- felmérni, hogy a szervezetben van-e olyan személy, aki az önkéntes menedzsment feladatokat ellátja, van-e erre megfelelő humánerőforrás - itt adódik a kérdés, hogy rövid- és hosszú távon, milyen feladatokra és hány önkéntest szeretnénk fogadni, hiszen nagyobb számú önkéntes esetén külön önkéntes koordinátor is szükséges
- minimum a heti 2-3 órás önkéntes segítségre van szükségünk a mindennapi munka ellátásának gördülékenyebbé tételéhez, ezen felül pedig további tevékenységek lebonyolítása indíthatjuk el.
- a szervezetünk specifikus tagsági összetétele miatt, valamint alacsony, két fős munkaszervezeti létszám miatt egy önkéntes munkacsoport felállítását javasoljuk az alábbiak szerint:
 1. A tagságot egy körlevélben szükséges értesítenünk az önkéntes munkacsoport létrehozásáról, valamint tájékoztatni kell őket az első, alakuló ülés helyszínéről, időpontjáról.
 2. Az alakuló ülésen az egyesületünk jelenlévő tagjai határozzák meg a munkacsoport célját, feladatköreit és szerepköreit. A munkacsoport vezetőjének javasoljuk az egyesület munkaszervezetének egyik munkatársát kinevezni, ezzel biztosítva, hogy az

egyesület tevékenységéhez kapcsolódó, hasznos munkát végezhesenek az önkéntesek.

A munkacsoport feladatkörei:

- önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok toborzása
- önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok koordinálása tevékenységük ellenőrzése
- igényfelmérés az egyesület hatókörébe és tevékenységi körébe tartozó szervezeteknél, intézményeknél, valamint feladatoknál, hogy van-e szükség önkéntesre; ha igen, milyen módon
- feladatmeghatározások
- segíteni a tagegyesületek számára is az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok toborzását
- az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségek meghatározása, költségvetés kialakítása
- az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásához kapcsolódó dokumentumok előkészítése és adminisztrációja

A munkacsoporton belüli szerepkörök:

- munkacsoport vezető
- adminisztrációért felelős személy
- feladat koordinátorok
- önkéntes mentorok

A munkacsoport célja:

A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesületen belül létrehozandó munkacsoport célja olyan önkéntesekből és iskolai közösségi szolgálatos diákokból álló önkéntes csapat (önkéntes bázis) létrehozása, mely nemcsak a szervezeten belüli programok, projektek lebonyolításához, hanem az egyesület tagságához tartozó önkormányzatok, szervezetek, intézmények számára is biztosítani tud önkéntes erőt. Így a munkacsoportunk tagjai érdekeltté válnak abban, hogy a csoport tevékenységét magas színvonalon végezzék.

Meg kell határozni azokat az irányelveket és értékeket, valamint célokat, amelyeket könnyen átadható szervezetünk önkénteseinek, így iránymutatást és szervezetőt adva a különböző tevékenységek végzése során.

Érdemes bemutatni a szervezetünk tevékenységét, céljait az önkéntesek számára az önkéntes munkára felkészítés során,

- hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok ismerjék elvárásainkat, igényeinket, így ideális segítővé váljanak.

Például amatőr fotósokat keres a szervezet a programok megőrkítéséhez, vagy jó fizikumú férfiakat különböző rakodási feladatokhoz.

- hogy tudják hol és milyen formában végezhetik meghatározott feladatukat, hiszen az egyesületünk irodája erre helyhiány miatt nem alkalmas - meg kell vizsgálnunk, hogy melyik egyesületi tag vagy helyi partner tud ebben segíteni. *Az önkéntes munkától függ, hogy mekkora hely szükséges az adott feladat ellátásához. Részletezve az önkéntes akcióknál.*

Szükséges rendszeres tájékoztatók szervezésével, hirdetések megjelentetésével felhívni a figyelmet az iskolákban és közösségi rendezvényeken az önkéntességre és az iskolai közösségi szolgálatra.

Ennek érdekében

- A toborzó folyamat során igénybe kell venni valamennyi megjelenési felületet: a helyi televízió és újság mellett az internet adta, közösségi médiában történő megjelenési lehetőségek. Javasolt hirdetési forma: mivel az önkéntesek és iskolai közösségi szolgáltatók keresése során elsősorban a fiatalabb korosztály megszólítása ajánlott (hiszen ezáltal a civil szervezeteknél országos jelenlévő előregedés is kezelhető), ezért érdemes a hirdetéseket Facebook, Instagram és YouTube felületeken megjelentíteni. Az eddigi tapasztalatok alapján ez az egyik legjobb módja az önkéntes toborzásnak a személyes megszólítás mellett.
- A toborzás során egyértelmű és könnyen érthető, kitölthető jelentkezési űrlap alkalmazását (Google Forms) kell biztosítani.
 - Itt - a GDPR rendelkezéseinek megfelelően - az alapadatok bekérése mellett első körben felmérhetők már az önkéntesek és iskolai közösségi szolgáltató diákok igényei, képességei, érdeklődési körei.
 - A GDPR rendelkezéseinek megfelelően, az alábbi alapadatokat érdemes az első jelentkezéskor bekérni:
 1. név
 2. születési hely, dátum
 3. milyen tevékenységek érdeklík (itt érdemes választható lehetőségeket megadni)
 4. milyen időtartamban tudja vállalni a feladatokat
 5. iskolai közösségi szolgáltató diákok esetén még:
 - a. iskola neve (ezáltal leellenőrizhető, hogy az adott iskolával van-e megállapodás a diákok fogadására)
 - b. osztály
 - c. oktatási azonosító
- A beérkezett jelentkezések alapján valamennyi érdeklődő ki kell értesítenünk az első találkozó és interjú időpontjáról és helyszínéről.
 - fontos a közvetlen kommunikációs forma kialakítása (pl. tegeződés)

- a szervezet rövid bemutatása, a szervezet tevékenységének célja
 - az önkéntes program, tevékenység célja, folyamata
1. az ehhez kapcsolódó feladatkörök meghatározása
 2. időtartam meghatározása
 3. elvárások meghatározása
 - a. igények egyeztetése mindkét részről
 - b. esetleges előrejutási lehetőségek, jutalmazási rendszer bemutatása - ezáltal egy motivációs rendszer kialakítása
 - c. kommunikációs platformok megjelölése a későbbi kommunikáció során (javasolt a Facebook és Messenger-csoportok, vagy a Trello)
- A szerződéskötéshez szükséges adatok egyeztetése - szigorúan az adatvédelmi szabályok betartásával.
 - Ha kiskorú önkéntes vagy iskolai közösségi szolgálatos diákot fogadunk, akkor fontos a diák szüleinek beleegyezésének kérése, vagy legalább egy szülői tájékoztató nyomtatvány eljuttatása.
 - Az önkéntes és iskolai közösségi szolgálatos diákok számára a ragaszkodás kialakításához szükséges eszközök biztosítása (pl. póló, nyakba akasztható névtábla/kulcstartó, bögre a szervezet logójával).
 - Fontos az időbeli mérföldkövek bevezetése, amikor az önkéntes tevékenységek véleményezésére, eszmecsereire, szóbeli dicséretre, jutalmazásra is lehetőség van – állandó önkéntes programok esetén javasoljuk három havonta egy önkéntes találkozó összehívása a fent említettek megbeszélésére.
 - Egyesületünk valamennyi önkéntes akcióját kommunikálja a médiában és a közösségi felületeken, ezzel nagy ismertséget és az önkéntes munka megbecsülésének javítását érhetjük el, valamint ez közösség-építésre is alkalmas.
 - Évente képzések (önkéntes felkészítő foglalkozások), kirándulások szervezése szintén közösségépítő, ahogy az is, hogy meghatározott szinten felelősségi és döntési hatásköröket adunk át az önkéntesek számára a vezetőség és a munkaszervezet - kizárólag olyat, amely felett kontrolljuk van.

Javaslatok a Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesületünkön belül végezhető önkéntes tevékenységek típusára:

- digitalizálás
- adatrögzítés
- adminisztráció

- információgyűjtés
- rendezvényszervezés/rezdevény lebonyolítás
- marketing és kommunikáció
- weboldal szerkesztés
- közösségi felületek kezelése
- rendezvényekhez kapcsolódó fizikai munka
- gyűjtési munka

A szervezetünk részéről felmerült, önkéntesek bevonásával megvalósítható tevékenységek/feladatok:

- címadatbázis frissítése
- közös programokra tagság megszólítása
- honlap és Facebook oldal frissítése (települési információkkal, rendezvényajánlókcal, hírlevél készítése, sajtóanyagok gyűjtése és közzététele)
- adminisztrációs tevékenységek (borítékolás, sokszorosítás)
- statisztikai adatok gyűjtése
- rendezvények lebonyolítása
- fejlesztési információk összegyűjtése - "Jó példa" gyűjtemény készítése

Az egyesületünk alapszabályában rögzítetteknek megfelelően a tagság és a közvélemény felé is közvetíteni kívánjuk az önkéntességhez kapcsolódó üzenetünket. E cél az alábbi tevékenységekkel érhető el:

- az egyesületi tagság felé online és offline kiadványokon, fórumokon fel kell hívnunk a figyelmet az önkéntesség fontosságára és az ebben rejlő lehetőségekre,
- ki kell emelnünk a közérdekű önkéntes tevékenység jogi hátterét, az önkéntes fogadással kapcsolatos tudnivalókat,
- bár fogalmilag és törvényileg szabályozva is külön kezelendő az iskolai közösségi szolgálat, az önkéntes toborzás és utánpótlás, egyben a fiatalítás egyik lehetősége a közösségi szolgálat, így a segítő tevékenység e formájára is fel kell hívnunk a figyelmet,
- együttműködő partnereket kell keresnünk valamennyi szektorban és ágazatban abból a célból, hogy a partnerségek révén széleskörű és átfogó önkéntes programok indulhassunk, a térség közösségfejlesztési folyamatainak megerősítésére,
- saját rendezvényeik és projektjeik megvalósításába - mintául szolgálva - bevonjuk az önkéntes és iskolai közösségi szolgálatos diákok erőforrásait,
- képzések, felkészítéseket kell szerveznünk a tagok számára az önkéntes és közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatban,
- a média (sajtó és közösségi média) nyilvánosságát használva be kell mutatnunk a lehetőségeket, és ezek a hasznát valamennyi érintettnek,

- össze kell gyűjtenünk a látókörben található szervezetektől, intézményektől, önkormányzatoktól azokat a feladatokat és területeket, ahol önkéntesek segítségére van szükség.

2.3.2. Speciális célcsoportok bevonásának támogatása, a hátrányos helyzetű csoportok integrációjának elősegítése, a társadalmi kohéziót erősítő önkéntesség fejlesztése

- **Fiatalok bevonása:** iskolai előadásokon, valamint a közösségi médiában, főként Facebookon és Instagramon felkell hívnunk a fiatal korosztály figyelmét az iskolai közösségi szolgálat nyújtotta lehetőségekre. Ezáltal a tagszervezeteink kapcsolatba kerülnek fiatalokkal, akikkel a közösségi szolgálatuk során megismerkednek, és közülük később többen akár önkéntesként is folytathatják a tevékenységet.
- **Idősek bevonása:** az idősebb lakók bevonásával megalapozhatjuk a generációk közötti párbeszédet és tudásbővítést.

2.3.3. Az önkéntességre nevelő, ösztönző rendszer kialakítása

Az egyesületünknek - kialakult, széleskörű kapcsolatrendszere lévén - fontos szerepe van abban, hogy a térség intézményeiben, önkormányzataiban és vállalkozásaiban, civil szervezeteiben kialakítsa az önkéntesbarát, önkéntességet támogató szemléletet. Ezzel nem csak a korábban felsorolt problémák megoldásához kerülünk közelebb, hanem olyan együttműködések kialakulását segíthetjük, amellyel új, innovatív ötletek megvalósítását biztosítják. Másrészt - a korábban felsorolt célterületeknél kifejtett módon - a lakosság önkéntességéről alkotott szemléletét is szükséges formálnunk, hiszen az őket érintő problémák és hátrányok leküzdése mellett közösség-; és képességfejlesztő hatással is bírnak az önkéntes megmozdulások. E területen kifejezetten fontosak a helyi értékekre, lokálpatriotizmusra alapozó önkéntes akciók megvalósítása.

3. ÖNKÉNTES FOGADÓ STRATÉGIA A 2019-2030 ÉS AKCIÓTERV A 2019-2021 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA

3.1. Az egyesület önkéntességhez kapcsolódó céljai és tevékenységek kapcsolatrendszere

| Cél meghatározás időbeli ütemezéssel | Intézkedés | Tevékenység |
|---|---|--|
| Rövid távú cél – 1 éven belül (2019-2020) – Az egyesület működését segítő önkéntes bázis kiépítése (önkéntesek és őket kiegészítve iskolai közösségi szolgálatos diákok). | Munkacsoport felállítása. | Egyesület tagságából az önkéntesség iránt fogékony aktív tagok bevonása. Munkacsoport szervezetének beillesztése az egyesület működésébe. Tagok és vezető megválasztása. Éves munkaterv elfogadása. |
| | Toborzási tevékenység megkezdése. | Önkéntességben végezhető tevékenységek meghatározása. Toborzási területek lehatárolása (hol szólítjuk meg az embereket). Önkéntességbe vonható célcsoport meghatározása (Kiket szólítunk meg). |
| | Önkéntesek bekapcsolása az általános működési feladatokba. | Minimum három területen az önkéntesség havi szintű megjelenése – adminisztrációs terhek csökkentése a munkaszervezetben belül GDPR figyelembevételével. |
| | 1 önkéntes akció lebonyolítása. | „Mutasd be a Kerka- völgyet” akció megszervezése. |
| Középtávú cél (2020-2025) - Az egyesület működési területén nagyobb figyelmet szerezzen a közérdekű önkéntes tevékenység, valamint maradandó, a helyi értékeket bemutató, lokálpatriotizmust erősítő értékeket hozzanak létre az önkéntesek. | Önkéntes munkacsoport működése. | Éves munkaterv elfogadása. Önkéntes felkészítések koordinálása |
| | Rendszeres önkéntes felkészítések szervezése az egyesület civil szervezeti tagságának az önkéntesség terjesztése érdekében. | Éves szinten 1 db általános felkészítés szervezése. Minden akció előtt speciális felkészítés szervezése. |
| | Önkéntes csoportok kiépítése a településeken (minimum három településen) | Települések közösségfejlesztéséhez nélkülözhetetlen 5-10 fős önkéntes csoportok kialakítása a nagyobb településeken. |
| | Általános működéshez kapcsolódó önkéntes tevékenységek állandó rendszerének kiépítése. | Egyesület működését segítő önkéntes csoport feladatainak részletes meghatározása, negyedéves ütemezése. |
| | Önkéntes akciók szervezése. | Térségi hatáskörű önkéntes akciók lebonyolítás 2-4 db. |
| Hosszú távú cél (2025-2030) – Önkéntes tevékenység meghatározóvá tétele az egyesület tevékenységében. Az egyesület működési területén létrehozott önkéntes csoportok hálózati rendszerének működtetése, térségi szintű feladatok ellátása. | Önkéntes munkacsoport folyamatos működése. | Éves munkaterv elfogadása. Önkéntes felkészítések koordinálása |
| | Rendszeres önkéntes felkészítések szervezése a LEADER szervezet minden szférája számára. | Éves szinten 1 db általános felkészítés szervezése. Minden akció előtt speciális felkészítés szervezése. |
| | Települési önkéntes csoportok hálózatának kiépítése. | Hálózatfejlesztési találkozók szervezése – éves szinten két alkalommal. |
| | Általános működéshez kapcsolódó önkéntes tevékenységek állandó rendszerének kiépítése. | Egyesület működését segítő önkéntes csoport feladatainak részletes meghatározása, negyedéves ütemezése. |
| | Önkéntes akciók szervezése. | Térségi hatáskörű önkéntes akciók lebonyolítás 2-4 db. |

3.2. Általános működéshez kapcsolódó önkéntesség megszervezése

Az önkéntes program indításának szükségessége:

Az egyesületünk LEADER HACS-ként felvállalt tevékenységeit 2 fős munkaszervezet végzi. E szervezeti egység kapacitásai nem elegendők az egyesület általános működésének megfelelő színvonalú biztosítására, illetve a kollégák terhelhetősége a LEADER tevékenységek miatt folyamatosan változik.

Indokolt egyes folyamatokba rendszeresen önkéntesek, vagy iskolai közösségi szolgálatot ellátó diákok bevonása.

A munkaszervezet által javasolt tevékenységek:

- digitalizálás
- adminisztráció
- információnyújtás
- rendezvényszervezés/rendezvény lebonyolításban való közreműködés
- marketing és kommunikáció – plakát és szóróanyag terjesztés
- közösségi felületek kezelése
- rendezvényekhez kapcsolódó fizikai munka
- gyűjtési munka

A program javasolt megvalósítási időtartama: éves munkaterv alapján

Feladat lépései

1. A munkaszervezet tagjaival közösen negyedéves ütemezés alapján a jelzett feladatok pontos meghatározása a szükséges óraszámok megadásával.
2. Feladatok ismeretében a tagságon belüli toborzás megszervezése. Lehetséges önkéntesek feltérképezése. A jelentkezők felmérése – ki milyen tevékenységet szeretne végezni, milyen tapasztalatokkal rendelkezik, mennyi időt és milyen elosztásban tud biztosítani.
3. Önkéntes adminisztráció elvégzése.
4. A munka beosztása. (Önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végző diákokkal.)
5. Felkészítés adott feladatra – tevékenység bemutatása, közös megbeszélés.
6. Felvállalt tevékenység elvégzése.
7. Elvégzett tevékenység ellenőrzése.
8. Értékelés – közvetlenül az elvégzett munka után, illetve félévente az önkéntes csoport megerősítése érdekében.
9. Visszacsatolás az egyesület önkéntes munkacsoportja felé.

Az alábbiakban az egyesületünk önkéntes és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos feladatok és ütemezések sorrendjét fejtjük ki, több önkéntes mintaprogramon keresztül bemutatva, a korábban felsorolt elemek beépítésével.

3.3. MINTAPROJEKT - MUTASD BE A KERKA-VÖLGYET!

A program előzménye:

A "Múltörző értékek Lentiben" című, 2016-os projekt során a Gönczi Ferenc Gimnázium és Szakgimnázium diákjainak bevonásával Értékörző Klubot indítottunk el, és Lenti még nem felfedezett értékeit kutatták fel a bekapcsolódó diákok, majd az így összegyűjtött információk digitalizálását követően Digitális Értéktárát hoztuk létre, amelyet kiegészített egy háromfordulós vetélkedő és egy kiállítás a program során összegyűjtött anyagokat alapként használva. Ennek a programnak az alapjaira építve, valamint a Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020 - Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület című dokumentumban rögzített stratégia intézkedési céljaihoz kapcsolódva érdemes elindítani a programot.

Az önkéntes program indításának szükségessége:

A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület weboldalán található Digitális Értéktár az imént említett programon keresztül került kialakításra, azonban ennek bővítése időszerűvé vált, mind városi szinten, mind térségi szinten, és egy olyan új felület kialakítására van szükség, amely mind turisztikai, mind örökségvédelmi és mind szolgáltató célokat is ellát. Az önkéntes program keretében elsősorban Lenti, illetve a térségből érkező önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok lakóhelyük értékeit, turisztikai és természeti attrakcióit, szolgáltatóit feltérképezhetik, ezzel biztosítva a felület tartalmát. A korábbi projekthez hasonlóan az új helyi értékekkel, attrakciókkal és cégekkel kialakított anyagból általános iskolai és középiskolai szinten, valamint a lakosság és turisták számára is hasznos információkat nyújthat majd a felület, valamint hozzákapcsolódva különböző programok és információs táblák segítségével.

A program javasolt megvalósítási időtartama:

2019. szeptember 1. - 2020. augusztus 31.

Előkészítés, szükségletek feljegyzése

Az önkéntes akció elindítása előtt egyeztetni kell a bevonandó partnerekkel - jelen esetben érdemes a korábban bevont együttműködő intézmény (Gönczi Ferenc Gimnázium és Szakgimnázium) mellett továbbiakat bevonni, ilyenek első körben a Lentiben található városi könyvtár, önkormányzat, helyi média és helyi oktatási intézmények. A partnerintézményeknél fontos megjelölni, hogy ki fogja adott intézménynél segíteni majd az önkénteseket, ki lesz a kapcsolattartó, mennyi időt tud rászánni egy-egy munkatárs a programra, milyen időbeosztással és időtartamban. Meg kell határozni, hogy az egyes intézmények milyen formában vesznek részt az önkéntes akcióban, milyen időközönként tudnak segédkezni, tehát milyen típusú - rövid vagy hosszútávú - együttműködésről van-e szó, illetve felmerül-e anyagi vonzat valamelyik fél részéről a partneri kapcsolat keretein belül végzett tevékenység során, és ha igen, ez milyen mértékű (ez az információ a költségvetés meghatározásánál fontos). Fontos a program sarokköveinek meghatározása is, valamint a tevékenység feltételrendszerének és kezdetének

tisztázása. Ezek a feladatok megspórolhatók az önkéntes munkacsoport létrehozásával, hiszen az egyesület tagsága nagyarányban lefedi a bemutatott térséget. Ebben a programban a munkacsoport megléte és működése jelentősen megkönnyíti a lebonyolítást, valamint segíti a sikeres megvalósítást is.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2019. szeptember**

- A weboldalon ki kell alakítani egy külön aloldalt, ahol valamennyi információ elérhető a programról.
- Önkéntes jelentkezési felület kialakítása online és offline
 - online: Google Űrlap
 - offline: nyomtatott jelentkezési űrlap
- Sajtóközlemény (közösségi hír) kiadása a program elindításáról.
- Az egyesület tagságának értesítése a program elindításáról, valamint együttműködés kérése a diákok, önkéntesek fogadásához, segítségnyújtáshoz. Érdemes előzetesen bekérni listát az általuk megjelenítésre fontosnak vélt helyi értékeket, attrakciókat, szolgáltatókat és cégeket, programokat.
- Az iskolák értesítése a programról, és osztályfőnöki órák keretében bemutatni a projektet, valamint lehetőséget biztosítani a jelentkezésre.
- Facebook és Instagram hirdetések elindítása.
- Az online és közösségi médiafelületek kialakítása, amelyre feltölthetik majd a kész anyagokat.
- Adminisztrációs anyagok előkészítése (részletezve lejjebb).
- A program lehetséges költségvetésének meghatározása (részletezve lejjebb).
- Az önkéntes felhívás és az interjúztatás, meghallgatás körülményeinek biztosítása (részletezve lejjebb).

A program megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek:

- okostelefon
 - A fényképek, videók készítéséhez szükséges, valamint a Facebook, Instagram bejegyzések feltöltéséhez, illetve az adott cég, település, attrakció GPS koordinációinak meghatározásához fontos.
- számítógép/laptop
 - A webes felület, közösségi oldalak feltöltéséhez szükséges 2-3 laptop vagy PC számítógép, melynek segítségével ezeket a feladatokat, valamint egyéb, adatrögzítéshez és adminisztrációhoz kapcsolódó tevékenységeket el lehet látni.
 - Itt különösen ajánljuk vagy a helyi iskolák vagy a művelődési központ bevonását, hiszen ezek az intézmények rendelkeznek kellő hellyel és eszköz infrastruktúrával a feladatok lebonyolításához, így nem szükséges külön beruházás.
- internetkapcsolat

Feladat-meghatározás

Egy önkéntes program sikerét a pontosan meghatározott feladatok és tevékenységek köre is meghatározza, valamint hogy ezeket milyen időtartamban, körülmények és feltételek között tudják az önkéntesek folytatni. Meg kell vizsgálni ezek meghatározásánál is, hogy a program szolgálja-e a stratégiában és az egyesület alapidokumentumaiban megfogalmazott célokat.

A programban résztvevő önkéntesek okostelefonjuk segítségével lefotózzák a településükön található, helyi értékeket, turisztikai attrakciókat, vállalkozások telephelyét, szolgáltatók üzletét, majd az azokhoz köthető információkat gyűjtőmunka során a helyi faluház, könyvtár és önkormányzat közreműködésével, vagy az adott tulajdonos, vállalkozó segítségével gyűjthetik össze. A folyamatról - pl. az önkéntes tevékenység során - készíthetnek fotókat és videókat, amelyekkel a közösségi oldalakon közzétéve segíthetik azt, hogy az érdeklődők figyelemmel kísérhessék a programot. A gyűjtés természetesen nem csak fotókon keresztül történhet, hanem a helyi idős emberek visszaemlékezéseit hangrögzítővel felvéve, azokat az értéktárban megjelenítve, oral-history formában rögzíti az adott település hagyományait. Egy vállalkozásnál is van lehetőség - amennyiben nyitott rá a vezető -, hogy egy-két perces videóban bemutassa a cég tevékenységét, de a turisztikai attrakcióknál is érdemes videókat készíteni.

Ezt követően a településüknek megfelelően a helyi közösségi házban, polgármesteri hivatalban, otthonukban, vagy a térségi központban a megadott feltételek mellett feltöltik az anyagokat a webes és közösségi felületekre, ahol egy ellenőrzést követően bárki számára láthatóvá válik a készített tartalom. A program megvalósítása során érdemes a projektet bemutatni helyi rendezvényeken, valamint az önkénteseket fesztiválokra történő kitelepüléseken is be lehet vonni, hiszen ez egy olyan interaktív háttérrel ad a térség bemutatására, amely bármely nagyobb fesztiválon szívesen látott elemként jelenik meg, és a fiatalok még szívesebben csatlakoznának a projekt lebonyolításához.

Feladatkörök meghatározása:

Önkéntes fogadás: az önkéntes programot az **önkéntes munkacsoport** vezeti, külön szerepkörök meghatározása az alábbiak szerint szükséges:

- **önkéntes programvezető**
- **önkéntes mentor**

Önkéntesek: az önkéntesek számára biztosított tevékenységi körök meghatározása

- adminisztráció
- digitalizáció
- gyűjtőmunka
- közösségi felületek kezelése
- weboldal töltése
- fotózás
- videózás
- hangfelvétel készítése

Szervezetbe illeszkedés

Az önkéntes program elindításakor meg kell határozni, hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végzők szervezetileg hova tartoznak, ki az egyesületen belül az a kijelölt személy, aki koordinációjukat figyelemmel kíséri.

Jelen esetben a korábban javasolt önkéntes munkacsoporthoz érdemes szervezetileg csatolni őket - hiszen a munkacsoport a munkaszervezethez van csatolva -, és két személyt kijelölni a feladatok ellátására.

Költségvetés

Megvizsgálandó, hogy milyen értéknövekedéssel jár az egyesület számára az önkéntesek és munkájuk megjelenése; új tevékenységet, vagy esetleg humán erőforrás-felszabadítást eredményez-e megjelenésük? Itt eszmei és pénzbeli értékekről is beszélhetünk, emellett az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségnemek meghatározása azért is fontos, mert befolyásolhatja az akció elindítását, annak ütemezését vagy kiterjedését, és hatással van a szervezet pályázói magatartására is.

Jelen esetben a program népszerűsítése során felmerülő marketing költségeket, reprezentációs költségeket, valamint az egyéb, pl. adminisztrációhoz kapcsolódó költségeket kell külön meghatározni. Felmerülő költség lehet a képzéseket/felkészítéseket tartó szakemberek díjazása is.

Adminisztráció

Az önkéntes program során felmerülő adminisztrációs kötelezettségeket sorra kell venni, valamint meg kell határozni a korábban említetteknek megfelelően, hogy a közérdekű önkéntes munkát végzők milyen szabály- és keretrendszerben dolgozhatnak a szervezetnél. Az adminisztrációs kötelezettségek vizsgálatát az alapidokumentumoknál kell kezdeni.

- Bejelentő lap az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé, amely által megadja a minisztérium az engedélyt az önkéntesek fogadásához - jelen esetben ez adott, ugyanakkor az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára az oktatási intézménnyel kell kötni megállapodást, ellenőrizni szükséges ez esetben, hogy valamennyi foglalkoztatott diák iskolájával van-e szerződés a meglévők mellett.
- Az önkéntes munka szabályait, körülményeit, formáit meghatározó dokumentum: ez lehet külön dokumentum, kézikönyv formájában, vagy jelen esetben az alapszabályban vagy a szervezeti és működési szabályzatban is megjeleníthetők ezek a szabályozások.
- Az önkéntes adatait tartalmazó adatbázis előkészítése, a mindenkorin adatvédelmi szabályoknak és a GDPR-nak megfelelő keretek között és formai követelményeknek megfelelően.
- Önkéntes szerződés minta előkészítése.
- Önkéntes tevékenység leírás minta.
- Önkéntes jelenléti ív minta előkészítése.

Felhívás és interjúztatás

Az önkéntes programok, lehetőségek kihirdetésének dokumentumai (felhívások, részletes leírás, jelentkezési űrlap megjelenítése stb.), jelentkezési határidő meghatározása (általában 2-3 hetes időtartamban érdemes az önkéntes felhívást megjeleníteni).

Az önkéntes toborzásra szintén érdemes külön tervezetet kialakítani, amely az alábbi pontokat tartalmazza és részletezi:

- Milyen csatornákon keresztül kerül meghirdetésre a felhívás?
 - közösségi média: Facebook, Instagram, YouTube
 - online sajtó: helyi hírportálok
 - offline felületek: plakátok, szórólapok elhelyezése nagyobb közösségi tereken, intézményekben
 - hagyományos sajtó: televízió, rádió, megyei napilap, városi újság
 - levelezőlista: partnereink számára kiküldeni e-mailen, hogy népszerűsítsék a felhívást
- Milyen költségkeret van a felhívás népszerűsítésére?
- Mi a jelentkezési határidő?
- Mikor és hol tervezi a szervezet interjúztatni a jelentkezőket?
- Minimum és maximum hány önkéntesre van szükség az adott felhívásban szereplő tevékenységek elvégzésére?
- Milyen kritériumok alapján válogat a szervezet az önkéntesek közül? (pl. Életkor, nem, képzettség stb.)
- Ki a felelős az önkéntes koordinációért, fogadásért?
- Mikortól meddig tart az adott önkéntes tevékenység?
- Ki ellenőrzi az önkéntesek munkáját, ki felel az adminisztrációs feladatok ellátásáért?
- Milyen juttatásokat tud adni a szervezet?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2019. október**
 - A regisztrált önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatot végző diákok számára találkozót szervezni
 - Önkéntes meghallgatás, amely során kiválasztjuk a programban résztvevőket

Körülmények biztosítása

Az önkéntesek fogadásakor fel kell mérnie a szervezetnek, hogy milyen biztonsági intézkedéseket kell tenni az önkéntesek normális és biztonságos munkakörülményeinek biztosításához. Hogyan tudnak eljutni/bejutni az önkéntesek az önkéntes munka helyszínére? Milyen felelősségi szabályok vonatkoznak az önkéntes tevékenységet végzőkre? Ennek szabályozását is a korábban már említett leírásban vagy szabályzatban kell megtenni. Érdemes megfontolni az önkéntesek számára kötött alap balesetbiztosítást, amennyiben erre van pénzügyi kerete a szervezetnek.

Jelen esetben nem jellemző olyan körülmény, amely során a biztonsági kérdés hangsúlyos lenne. A felelősség megállapítása főleg az utazás esetén megfontolandó, ennek baleseti körülményeit érdemes önkéntes szerződésben vagy nyilatkozatban rögzíteni.

Képzések/felkészítések

Miután az interjúztatás és a kiválasztási folyamat lezárult, a kiválasztott önkéntesek felkészítését el kell kezdeni. A képzés/felkészítés során valamennyi, a tevékenység során felmerülő feladat és kérdés tisztázása szükséges, és a képzés részeként kell balesetvédelmi, tűzvédelmi, elsősegélynyújtási, kommunikációs blokkokat is az ismeretanyag részeként oktatni, ezzel biztosítva az önkéntes teljes felkészítését. Szükség esetén a képzés/felkészítés végén egy vizsgát, vagy felmérést érdemes tartani, ugyanakkor meg kell határozni, hogy mi történik akkor, ha valaki alkalmas, illetve nem alkalmas a feladatra, azaz sikeres és sikertelen vizsgát tesz.

Jelen esetben szintén érdemes képzést/felkészítést tartani, a fent felsoroltakon kívül egyértelműen bemutatni a program célját, és a tevékenység valamennyi részletét, folyamatát, határidőket; milyen formában várjuk a segítséget az önkéntesektől, hogyan és milyen módon várja a szervezetünk az értékekről készült anyagokat, milyen szempontok alapján készüljön el egy-egy jellemzés.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2019. november**
 - Képzések/felkészítések szervezése
 - az online felület használatához
 - alap fotózási, videózási, szövegírási ismeretek
 - marketing ismeretek
 - helyismereti képzés
 - Feladatok, helyszínek kiosztása

Önkéntes tevékenység indítása

Miután valamennyi részletet tisztázott a szervezetünk az önkéntes tevékenységgel kapcsolatban, ezt követően az indítással egyidejűleg véglegesíthető az, hogy

- milyen időszakban, hol, kik fognak önkénteskedni?
- minden eszköz rendelkezésre áll-e az önkéntes tevékenység lebonyolításához?
- az önkéntes tevékenység elérhető-e nyilvánosság számára, ha igen, akkor milyen formában kapnak róla tájékoztatást?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2019. december**
 - Térségi szereplők, cégek, önkormányzatok értesítése, hogy mikor érkeznek hozzájuk önkéntesek.
 - A listák bekérése az önkormányzatokhoz, hogy milyen szereplőkhöz érdemes adatfelvételre kimenni.
 - Tájékoztató tartása az önkéntesek számára, hogy hol, kit kereshetnek, mit rögzítsenek, egyéb kérdések.

- **2020. január**
 - szünet
- **2020. február**
 - programindító sajtótájékoztató szervezése
 - programindító önkéntes találkozó
 - a program lebonyolítása
 - fotózás, videózás, anyagfeldolgozás, tartalomfeltöltés
- **2020. március**
 - a program lebonyolítása
 - fotózás, videózás, anyagfeldolgozás, tartalomfeltöltés
- **2020. április**
 - a program lebonyolítása
 - fotózás, videózás, anyagfeldolgozás, tartalomfeltöltés
 - a program nyári fesztiválok, programokon történő megjelenésének előkészítése
 - a program bemutatása városi rendezvényeken
- **2020. május**
 - a program lebonyolítása
 - fotózás, videózás, anyagfeldolgozás, tartalomfeltöltés
 - a program bemutatása városi rendezvényeken
 - a program ellenőrzése, a hiányosságok pótlása
- **2020. június**
 - a program zárása
 - statisztikák készítése
 - összegző önkéntes találkozó
 - záró sajtótájékoztató szervezése
 - a programban résztvevők díjazása, jutalmazása egy ünnepség keretében
 - tapasztalatok megbeszélése
 - a program nyári fesztiválok, programokon történő megjelenésének előkészítése, valamint a megjelenés biztosítása
- **2020. július - augusztus**
 - a program nyári fesztiválok, programokon történő megjelenése, bemutatása

3.4. MINTAPROJEKT - ALAPÍTS TE IS CIVIL SZERVEZETET!

A program előzménye:

A Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020 - Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület című dokumentumban rögzített stratégia intézkedési céljaihoz kapcsolódva, amely tartalmazza a civil közösségfejlesztési programok támogatását is, egy önkéntes program keretében a civil szervezetben történő aktív jelenlétre, új közösségek létrehozására irányítanánk a figyelmet, ezzel segítve a térségben

működő nonprofit szervezetek közösségfejlesztési programjának fejlesztését, települési közösségek megerősítését, fejlődését.

Az önkéntes program indításának szükségessége:

Ahogy a Helyi Fejlesztési Stratégia fogalmaz, „az aprófalvas térségben működő nonprofit szervezetek a közösségi programokban, fejlesztésekben kiemelt szerepet játszanak. A falvakban az aktív nonprofit szervezeteknek köszönhető számos hagyomány fennmaradása, a sokszínű kulturális élet, a helyi értékek őrzése és jelentős szerepük van a közösségi élet fenntartásában, az élhető települések és a szabadidő hasznos eltöltésére alkalmas lehetőségek megteremtésében. Az erős civil közösségek eredményesen hozzájárulnak a kistelepülések élhetőségének javításához, a fiatalok helyben tartásához, amelyre az előregedő térségben egyre nagyobb szükség van. A közösségfejlesztési tevékenységük fenntartásához, fejlesztéséhez ad támogatást az intézkedés, amely segíti a nonprofit szektor megerősödését, az együttműködések bővítését”⁵. Jelen önkéntes stratégia három-öt éves önkéntes akciótervében feltétlenül meg kell jeleníteni a civil közösségek fejlesztését is, hiszen azt az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok önzetlen munkája nélkül nem érheti el a térség. Az önkéntes program keretében a résztvevő fiatalok egy valódi civil szervezet alapításában vehetnek részt, a kezdetektől a programok megvalósításáig, szakmai partnerek, önkormányzatok és intézmények bevonásával, szakemberek közreműködésével.

A program javasolt megvalósítási időtartama:

2020. szeptember 1 - 2021. augusztus 31.

Előkészítés, szükségletek feljegyzése

Az önkéntes akció elindítása előtt egyeztetni kell a bevonandó partnerekkel, például a Lentiben található civil szervezetek, Városi Művelődési Központ Lenti, önkormányzat, helyi média és helyi oktatási intézmények képviselőivel. Külön kiemelendő, hogy fontos együttműködést kialakítani a Zala Megyei Civil Információs Centrummal, akik szakmai tudásukkal támogatni tudják a megvalósítást. A partnerszervezeteknél fontos megjelölni, ki lesz a kapcsolattartó, mennyi időt tud rászánni egy-egy munkatárs a programra, milyen időbeosztással és időtartamban. Meg kell határozni, hogy az egyes szervezetek milyen formában vesznek részt az önkéntes akcióban, milyen időközönként tudnak segédkezni, tehát milyen típusú - rövid vagy hosszú távú - együttműködésről van-e szó, illetve felmerül-e anyagi vonzat valamelyik fél részéről a partneri kapcsolat keretein belül végzett tevékenység során, és ha igen, ez milyen mértékű (ez az információ a költségvetés meghatározásánál fontos). Fontos a program sarokköveinek meghatározása is, valamint a tevékenység feltételrendszerének és kezdetének tisztázása. Ezek a feladatok megspórolhatók az önkéntes munkacsoport létrehozásával, hiszen az egyesület tagsága nagyarányban lefedi a bemutatott térséget. Ebben a programban a munkacsoport megléte és működése jelentősen megkönnyíti a lebonyolítást, valamint segíti a sikeres megvalósítást is.

⁵ Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület - Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020
http://www.lentileader.hu/feltoltes/files/HFS_sablon_1007_LTVE_tervezet_vegleges_2016_05_27_HFS.pdf

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2020. szeptember**

- A weboldalon kialakítani egy külön aloldalt, ahol valamennyi információ elérhető a programról.
- Önkéntes jelentkezési felület kialakítása online és offline.
 - online: Google Űrlap
 - offline: nyomtatott jelentkezési űrlap
- Sajtóközlemény kiadása a program elindításáról.
- Az egyesület tagságának értesítése a program elindításáról, valamint együttműködésüket kérni abban, hogy biztosítsanak olyan szakembereket, akik a civil szervezetek különböző tevékenységeiről szakszerűen tudnak képzést tartani (pl. könyvelés, pályázatírás).
- Az iskolák értesítése a programról, és osztályfőnöki órák keretében bemutatni a projektet, valamint lehetőséget biztosítani a jelentkezésre.
- Facebook és Instagram hirdetések elindítása.
- A képzés/felkészítés leendő helyszínének, időpontjainak egyeztetése:
 - javasolt helyszín: Városi Művelődési Központ Lenti
 - javasolt időpont: minden héten egy alkalommal, csütörtök délután 17-18:30 között.
- Online oktatófelületek kialakítása, ahol a képzések során bemutatott anyagok, dokumentumminták megtalálhatók.
- Adminisztrációs anyagok előkészítése (részletezve lejjebb).
- A program lehetséges költségvetésének meghatározása (részletezve lejjebb).
- Az önkéntes felhívás és az interjúztatás, meghallgatás körülményeinek biztosítása (részletezve lejjebb).

A program megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek:

- a képzések/felkészítések előadásaihoz:
 - projektor
 - laptop
 - internetkapcsolat
 - flip-chart tábla
 - filctoll
- oktatóanyag/ismeretanyag gyanánt:
 - Gottgeisl Rita, Láng Noémi: Nonprofit Kézikönyv 2019

Feladat-meghatározás

Egy önkéntes program sikerét a pontosan meghatározott feladatok és tevékenységek köre is meghatározza, valamint, hogy ezeket milyen időtartamban, körülmények és feltételek között tudják az önkéntesek folytatni. Meg kell vizsgálni ezek meghatározásánál is, hogy a program szolgálja-e a stratégiában és az egyesület alapdokumentumaiban megfogalmazott célokat.

A programban résztvevő önkéntesek 15 alkalmas képzés/felkészítés során megismerkedhetnek a magyarországi civil szektor jellemzőivel, sajátosságaival, ismereteket kapnak a zalai civil helyzetről, majd ezt követően lépésről-lépésre megtanulhatják egy civil szervezet alapítási folyamatát, majd működtetését. A cél, hogy a résztvevő önkéntesek alkossák a létrehozandó egyesület alaptagságát, és egy olyan közös célból jöjjön létre a szervezet, amellyel valamennyien egyetértenek. A képzés/felkészítés során alapismereteket kaphatnak a résztvevők a civil szervezetek számviteléről, gazdálkodásáról, működéséről, pályázati lehetőségeiről, pályázatírási ismereteket nyerhetnek, adománygyűjtéssel és marketinggel kapcsolatos tudnivalókat is megismerhetnek. A sorozatban bemutatásra kerülnek a civil szervezetek szempontjából fontos helyi és országos hivatalok, így az Országos Bírósági Hivatal, a Zalaegerszegi Törvényszék, a Zala Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház, a Zala Megyei Civil Információs Centrum, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a Központi Statisztikai Hivatal. A különböző ügytípusoknál alkalmazandó nyomtatványok kitöltését, a legfontosabb határidőket és kötelezettségeket is bemutatják a képzők, majd a program végén egy önálló rendezvény szervezésével útjára indítják az egyesületet.

Feladatkörök meghatározása:

Önkéntes fogadás: az önkéntes programot az **önkéntes munkacsoport** vezeti, külön szerepkörök meghatározása az alábbiak szerint szükséges:

- **önkéntes programvezető**
- **önkéntes mentor**

Önkéntesek: az önkéntesek számára biztosított tevékenységi körök meghatározása, itt nemcsak a képzésen való részvétel, hanem a képzés dokumentációja is fontos, egyben további önkéntes lehetőségeket ad:

- adminisztráció
- digitalizáció
- gyűjtőmunka
- közösségi felületek kezelése
- weboldal töltése
- fotózás

Szervezetbe illeszkedés

Az önkéntes program elindításakor meg kell határozni, hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végzők szervezetileg hova tartoznak, ki az egyesületen belül az a kijelölt személy, aki koordinációjukat figyelemmel kíséri.

Jelen esetben a korábban javasolt önkéntes munkacsoporthoz érdemes szervezeten belül csatolni őket - hiszen a munkacsoport a munkaszervezethez van csatolva -, és két személyt kijelölni a feladatok ellátására.

Költségvetés

Megvizsgálandó, hogy milyen értéknövekedéssel jár az egyesület számára az önkéntesek és munkájuk megjelenése; új tevékenységet, vagy esetleg humán erőforrás-felszabadítást eredményez megjelenésük? Itt eszmei és pénzügyi értékekről is beszélhetünk, emellett az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségnemek meghatározása azért is fontos, mert befolyásolhatja az akció elindítását, annak ütemezését vagy kiterjedését, és hatással van a szervezet pályázói magatartására is.

Jelen esetben a program népszerűsítése során felmerülő marketing költségeket, reprezentációs költségeket, valamint az egyéb, pl. adminisztrációhoz költségeket kell külön meghatározni. Felmerülő költség lehet a képzéseket tartó szakemberek díjazása is, valamint az utazási költségek Zalaegerszegrre vagy Nagykanizsára (a hivatali látogatások esetén például), emellett a kezdő egyesület számára pénzügyi segítség is szükséges az első rendezvény, valamint az első hetek-hónapok tevékenységének megvalósításához.

Adminisztráció

Az önkéntes program során felmerülő adminisztrációs kötelezettségeket sorra kell venni, valamint meg kell határozni a korábban említetteknek megfelelően, hogy a közérdekű önkéntes munkát végzők milyen szabály- és keretrendszerben dolgozhatnak a szervezetnél. Az adminisztrációs kötelezettségek vizsgálatát az alapszabályzatoknál kell kezdeni.

- Bejelentő lap az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé, amely által megadja a minisztérium az engedélyt az önkéntesek fogadásához - jelen esetben ez adott, ugyanakkor az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára az oktatási intézménnyel kell kötni megállapodást, ellenőrizni szükséges ez esetben, hogy valamennyi foglalkoztatott diák iskolájával van-e szerződés a meglévők mellett.
- Az önkéntes munka szabályait, körülményeit, formáit meghatározó dokumentum: ez lehet külön dokumentum, kézikönyv formájában, vagy jelen esetben az alapszabályban vagy a szervezeti és működési szabályzatban is megjeleníthetők ezek a szabályozások.
- Az önkéntes adatait tartalmazó adatbázis előkészítése, a mindenkorin adatvédelmi szabályoknak és a GDPR-nak megfelelő keretek között és formai követelményeknek megfelelően.
- Önkéntes szerződés minta előkészítése.
- Önkéntes tevékenység leírás minta.
- Önkéntes jelenléti ív minta előkészítése.

Felhívás és interjúztatás

Az önkéntes programok, lehetőségek kihirdetésének dokumentumai (felhívások, részletes leírás, jelentkezési űrlap megjelenítése stb.), jelentkezési határidő meghatározása (általában 2-3 hetes időtartamban érdemes az önkéntes felhívást megjeleníteni).

Az önkéntes toborzásra szintén érdemes külön tervezetet kialakítani, amely az alábbi pontokat tartalmazza és részletezi:

- Milyen csatornákon keresztül kerül meghirdetésre a felhívás?
 - Közösségi média: Facebook, Instagram, YouTube
 - Online sajtó: helyi hírportálok
 - Offline felületek: plakátok, szórólapok elhelyezése nagyobb közösségi tereken, intézményekben
 - Hagyományos sajtó: televízió, rádió, megyei napilap, városi újság
 - Levelezőlista: partnereink számára kiküldeni e-mailen, hogy népszerűsítsék a felhívást
- Milyen költségkeret van a felhívás népszerűsítésére?
- Mi a jelentkezési határidő?
- Mikor és hol tervezi a szervezet interjúztatni a jelentkezőket?
- Minimum és maximum hány önkéntesre van szükség az adott felhívásban szereplő tevékenységek elvégzésére?
- Milyen kritériumok alapján válogat a szervezet az önkéntesek közül? (pl. Életkor, nem, képzettség stb.)
- Ki a felelős az önkéntes koordinációért, fogadásért?
- Mikortól meddig tart az adott önkéntes tevékenység?
- Ki ellenőrzi az önkéntesek munkáját, ki felel az adminisztrációs feladatok ellátásáért?
- Milyen juttatásokat tud adni a szervezet?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2020. október**

- A regisztrált önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatot végző diákok számára találkozót szervezni
- Önkéntes meghallgatás, amely során kiválasztjuk a programban résztvevőket.

Körülmények biztosítása

Az önkéntesek fogadásakor fel kell mérnie a szervezetnek, hogy milyen biztonsági intézkedéseket kell tenni az önkéntesek normális és biztonságos munkakörülményeinek biztosításához. Hogyan tudnak eljutni/bejutni az önkéntesek az önkéntes munka helyszínére? Milyen felelősségi szabályok vonatkoznak az önkéntes tevékenységet végzőkre? Ennek szabályozását is a korábban már említett leírásban vagy szabályzatban kell megtenni. Érdemes megfontolni az önkéntesek számára kötött alap balesetbiztosítást, amennyiben erre van pénzügyi kerete a szervezetnek.

Jelen esetben nem jellemző olyan körülmény, amely során a biztonsági kérdés hangsúlyos lenne. A felelősség megállapítása főleg az utazás esetén megfontolandó, ennek baleseti körülményeit érdemes önkéntes szerződésben vagy nyilatkozatban rögzíteni.

Képzések/felkészítés, önkéntes tevékenység indítása

Miután az interjúztatás és a kiválasztási folyamat lezárult, a kiválasztott önkéntesek felkészítését el kell kezdeni. Egyértelműen be kell mutatni a program célját, és a tevékenység valamennyi részletét, folyamatát, határidőket; milyen formában várjuk a segítséget az önkéntesektől, hogyan és milyen módon lehet a civil szervezet hosszú távon működtetni.

Miután valamennyi részletet tisztázott a szervezet az önkéntes tevékenységgel kapcsolatban, ezt követően az indítással egyidejűleg véglegesíthető az, hogy

- milyen időszakban, hol, kik fognak önkénteskedni, jelen esetben hol lesznek az előadások, kik vesznek részt rajta?
- minden eszköz rendelkezésre áll-e az önkéntes tevékenység lebonyolításához?
- az önkéntes tevékenység elérhető-e nyilvánosság számára, ha igen, akkor milyen formában kapnak róla tájékoztatást? Jelen esetben szabadegyetemi formában is működhet a képzéssorozat, és külső érdeklődő is részt vehet rajta.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2020. november**
 - programindító sajtótájékoztató szervezése
 - Képzések/felkészítés szervezése
 - Civil szervezetek Magyarországon és Zala megyében
 - A Zala Megyei Civil Információs Centrum bemutatása
 - A Zalaegerszegi Törvényszék bemutatása
 - Egyéb szervezetek, intézmények, hivatalok bemutatása (NAV, KSH, önkormányzat)
- **2020. december**
 - Képzések/felkészítés szervezése
 - Létesítő okirat készítése
 - A civil szervezet alakulásával kapcsolatos eljárások bemutatása
 - A civil szervezet működési és gazdálkodási alapjai
- **2021. január**
 - szünet
- **2021. február**
 - Képzések/felkészítés szervezése
 - Bejegyzés utáni teendők
 - Közösségépítés, közösségfejlesztés
 - Forrásteremtés
- **2021. március**
 - Képzések/felkészítés szervezése
 - Kommunikáció
 - Marketing

- Adománygyűjtés
- **2021. április**
 - Képzések/felkészítés szervezése
 - Önkéntesek toborzása
 - Programszervezési alapok
- **2021. május**
 - Az egyesület kiválasztott programjának megszervezése, megvalósítása
 - A program zárása
 - Statisztikák készítése
 - Összegző önkéntes találkozó
 - Záró sajtótájékoztató szervezése
 - A programban résztvevők díjazása, jutalmazása egy ünnepség keretében
 - Tapasztalatok megbeszélése

3.5. MINTAPROJEKT - ÖNKÉNTES BÖRZE

A program előzménye:

A helyi fejlesztési stratégiában a civil közösségfejlesztési programok támogatása is megjelenik, így a képzés mellett fontos egy olyan önkéntes program szervezése, ami szintén a civil szervezetben történő aktív jelenlétre, új közösségek létrehozására irányítaná a figyelmet, egy másik szemszögből, a közérdekű önkéntes tevékenység és az iskolai közösségi szolgálat szemszögéből. A helyi oktatási intézményekkel, cégekkel és önkéntes fogadó szervezetekkel együttműködve, évente két alkalommal (májusban és októberben) az állásbörzékhez hasonló önkéntes börzét lehet tartani nagyobb közösségi térben, így megkönnyítve az önkéntes fogadás folyamatát. Nem elhanyagolható szempont, hogy az önkéntes toborzás mellett az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára is lehet lehetőségeket biztosítani.

Az önkéntes program indításának szükségessége:

A program a Városi Művelődési Központ Lenti és az egyesület közös szervezésében valósulna meg, egy közösségi nappal kiegészítve, annak stratégiai elemzését a központ önkéntes stratégiája tartalmazza, ez a szakasz csak az önkéntes börzére tér ki.

Az intézmény alapidokumentumaiban meghatározott tevékenységként a szervezetnek fontos szerepe van abban, hogy az kultúra és értékközvetítést, valamint az elfogadást széles körben népszerűsítse, felhívja a figyelmet az ebből adódó lehetőségekre. E tevékenységet egyik legjobb módszerként az önkéntességen keresztül lehet a köztudatba és közbeszédbe beemelni, hiszen így többes célt ér el az intézmény: az önkéntes akció révén nemcsak a közérdekű önkéntes tevékenység előnyeit, kultúrájának fejlesztését mutatja be, hanem a fent felsorolt, intézményi alapcélként is megfogalmazott közművelődési feladatokat is bemutathatja.

Az egyesületünk is alaptevékenységként határozta meg a közérdekű önkéntes tevékenység népszerűsítését, így ezzel az önkéntes programmal egy gyümölcsöző intézmény - civil szervezet közötti együttműködést is ki lehet alakítani.

A Városi Művelődési Központ Lenti és az egyesület szervezésében egy közösségi nap és önkéntes börze megvalósítása, mellyel az intézmény egyszerre több területen is teljesíteni tudja kitűzött feladatait és céljait, egyben innovatív megvalósítással újabb munkaerőt tud nemcsak saját, hanem partnerszervezetei, intézményei számára toborozni, egyben elősegíti az önkéntességről kialakított esetleg negatív kép megváltoztatását, és felhívja a figyelmet a közérdekű önkéntes tevékenység fontosságára. A program másik célja a városi művelődési központ által meghatározott alapfeladatok teljesítése, azaz a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, megismertetését; a helyi művelődési szokások gondozását, gazdagítását, az egyetemes, a nemzeti, nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetését, a megértés, a befogadás elősegítését is támogatja ez a rendezvény: a nap folyamán különböző helyi ének-, tánc-, és művészeti csoportok lépnek fel, kiállítás nyílik az elmúlt évek kulturális eseményeit bemutató képekből, szabadtéri programként pedig sportbemutatók és hagyományörző programok várják majd az érdeklődőket; az önkéntes börzén pedig a térség intézményei, civil szervezetei, önkormányzatai települnek ki, és standjaikon mutatják be azokat az önkéntes lehetőségeket, ahova várják a segítő kezeket.

A program javasolt megvalósítási időtartama:

2020. május, 2020. október, 2021. május, 2021. október

Előkészítés, szükségletek feljegyzése

Az önkéntes akció elindítása előtt egyeztetni kell a bevonandó partnerekkel - érdemes a Lentiben és a térségben található civil szervezetekkel, városi művelődési központtal, önkormányzattal, a helyi médiával és helyi oktatási intézményekkel felvenni a kapcsolatot. A partnerintézménynél és partnerszervezeteknél fontos megjelölni, hogy ki fogja segíteni majd az önkénteseket, ki lesz a kapcsolattartó, mennyi időt tud rászánni egy-egy munkatárs a programra, milyen időbeosztással és időtartamban. Meg kell határozni, hogy az egyes intézmények milyen formában vesznek részt az önkéntes akcióban, milyen időközönként tudnak segídezni, tehát milyen típusú - rövid vagy hosszútávú - együttműködésről van-e szó, illetve felmerül-e anyagi vonzat valamelyik fél részéről a partneri kapcsolat keretein belül végzett tevékenység során, és ha igen, ez milyen mértékű (ez az információ a költségvetés meghatározásánál fontos). Fontos a program sarokköveinek meghatározása is, valamint a tevékenység feltételrendszerének és kezdetének tisztázása. Ezek a feladatok megspórolhatók az önkéntes munkacsoport létrehozásával, hiszen az egyesület tagsága nagyarányban lefedi a bemutatott térséget. Ebben a programban a munkacsoport megléte és működése jelentősen megkönnyíti a lebonyolítást, valamint segíti a sikeres megvalósítást is.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- 2020. szeptember

- A weboldalra valamennyi információt felrakni a programról.
- Önkéntesek és szervezetek jelentkezési felület kialakítása online és offline

- online: Google Űrlap
- offline: nyomtatott jelentkezési űrlap
- Sajtóközlemény kiadása a program elindításáról.
- Az egyesület tagságának értesítése a program elindításáról, valamint együttműködésüket kérni abban, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a börzén, főleg azok, akiknek fontos lenne új önkéntesek megjelenése szervezetükben.
- Az iskolák értesítése a programról, hogy a börzén tanórák keretében vehessenek részt a diákok.
- Facebook és Instagram hirdetések elindítása.
- Adminisztrációs anyagok előkészítése (részletezve lejjebb).
- A program lehetséges költségvetésének meghatározása (részletezve lejjebb).
- Az önkéntes felhívás és az interjúztatás, meghallgatás körülményeinek biztosítása (részletezve lejjebb).

A program megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek:

- asztalok
- padok
- székek
- áramforrás
- színpadtechnika, hangosítás

Feladat-meghatározás

Egy önkéntes program sikerét a pontosan meghatározott feladatok és tevékenységek köre is meghatározza, valamint hogy ezeket milyen időtartamban, körülmények és feltételek között tudják az önkéntesek folytatni. Meg kell vizsgálni ezek meghatározásánál is, hogy a program szolgálja-e a stratégiában és az egyesület alapdokumentumaiban megfogalmazott célokat.

Feladatkörök meghatározása:

Önkéntes fogadás: az önkéntes programot az **önkéntes munkacsoport** vezeti, külön szerepkörök meghatározása az alábbiak szerint szükséges:

- **önkéntes mentor**

Önkéntesek: az önkéntesek számára biztosított tevékenységi körök meghatározása, itt nemcsak a börzén résztvevő egyesületek, szervezetek, intézmények részéről megjelenő önkéntesek feladatai, hanem a programok lebonyolításához szükséges önkéntes tevékenységek is felsorolásra kerültek:

- adminisztráció
- közösségi felületek kezelése
- fotózás
- videózás
- kiállításrendezés
- dokumentálás
- pakolás

- teremrendezés
- ruhatárosi feladatok
- hostess feladatok
- programok lebonyolításában közreműködés
- animátori feladatok
- színpadépítés
- szórólapozás
- plakátolás

Szervezetbe illeszkedés

Az önkéntes program elindításakor meg kell határozni, hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végzők szervezetileg hova tartoznak, ki az egyesületen belül az a kijelölt személy, aki koordinációjukat figyelemmel kíséri.

Jelen esetben a korábban javasolt önkéntes munkacsoporthoz érdemes szervezetileg csatolni őket - hiszen a munkacsoport a munkaszervezethez van csatolva -, és egy személyt kijelölni a feladatok ellátására, annak ellenére, hogy közös rendezés, sokkal egyszerűbb és koncentráltabb, valamint hatékonyabb az önkéntes koordináció ezáltal, hogyha az intézmény önkéntes feladatait az egyesület munkacsoportja látja el ez esetben.

Költségvetés

Megvizsgálandó, hogy milyen értéknövekedéssel jár az egyesület számára az önkéntesek és munkájuk megjelenése; új tevékenységet, vagy esetleg humán erőforrás-felszabadítást eredményez megjelenésük? Itt eszmei és pénzügyi értékekről is beszélhetünk, emellett az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségnemek meghatározása azért is fontos, mert befolyásolhatja az akció elindítását, annak ütemezését vagy kiterjedését, és hatással van a szervezet pályázói magatartására is.

Jelen esetben a program népszerűsítése során felmerülő marketing költségeket, a kiállításához kapcsolódó anyagköltségeket, reprezentációs költségeket, valamint az egyéb, pl. adminisztrációhoz költségeket kell külön meghatározni.

Adminisztráció

Az önkéntes program során felmerülő adminisztrációs kötelezettségeket sorra kell venni, valamint meg kell határozni a korábban említetteknek megfelelően, hogy a közérdekű önkéntes munkát végzők milyen szabály- és keretrendszerben dolgozhatnak a szervezetnél. Az adminisztrációs kötelezettségek vizsgálatát az alapidokumentumoknál kell kezdeni.

- Bejelentő lap az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé, amely által megadja a minisztérium az engedélyt az önkéntesek fogadásához - jelen esetben ez adott, ugyanakkor az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára az oktatási intézménnyel kell kötni megállapodást, ellenőrizni szükséges ez esetben, hogy valamennyi foglalkoztatott diák iskolájával van-e szerződés a meglévők mellett.

- Az önkéntes munka szabályait, körülményeit, formáit meghatározó dokumentum: ez lehet külön dokumentum, kézikönyv formájában, vagy jelen esetben az alapszabályban vagy a szervezeti és működési szabályzatban is megjeleníthetők ezek a szabályozások.
- Az önkéntes adatait tartalmazó adatbázis előkészítése, a mindenkorli adatvédelmi szabályoknak és a GDPR-nak megfelelő keretek között és formai követelményeknek megfelelően.
- Önkéntes szerződés minta előkészítése.
- Önkéntes tevékenység leírás minta.
- Önkéntes jelenléti ív minta előkészítése.

Felhívás és interjúztatás

Az önkéntes programok, lehetőségek kihirdetésének dokumentumai (felhívások, részletes leírás, jelentkezési űrlap megjelenítése stb.), jelentkezési határidő meghatározása (általában 2-3 hetes időtartamban érdemes az önkéntes felhívást megjeleníteni).

Az önkéntes toborzásra szintén érdemes külön tervezetet kialakítani, amely az alábbi pontokat tartalmazza és részletezi:

- Milyen csatornákon keresztül kerül meghirdetésre a felhívás?
 - közösségi média: Facebook, Instagram, YouTube
 - online sajtó: helyi hírportálok
 - offline felületek: plakátok, szórólapok elhelyezése nagyobb közösségi tereken, intézményekben
 - hagyományos sajtó: televízió, rádió, megyei napilap, városi újság
 - levelezőlista: partnereink számára kiküldeni e-mailen, hogy népszerűsítsék a felhívást
- Milyen költségkeret van a felhívás népszerűsítésére?
- Mi a jelentkezési határidő?
- Mikor és hol tervezi a szervezet interjúztatni a jelentkezőket?
- Minimum és maximum hány önkéntesre van szükség az adott felhívásban szereplő tevékenységek elvégzésére?
- Milyen kritériumok alapján válogat a szervezet az önkéntesek közül? (pl. Életkor, nem, képzettség stb.)
- Ki a felelős az önkéntes koordinációért, fogadásért?
- Mikortól meddig tart az adott önkéntes tevékenység?
- Ki ellenőrzi az önkéntesek munkáját, ki felel az adminisztrációs feladatok ellátásáért?
- Milyen juttatásokat tud adni a szervezet?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2020. október**
 - A regisztrált önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatot végző diákok számára találkozót szervezni.
 - Önkéntes meghallgatás, amely során kiválasztjuk a programban résztvevőket.

Körülmények biztosítása

Az önkéntesek fogadásakor fel kell mérnie a szervezetnek, hogy milyen biztonsági intézkedéseket kell tenni az önkéntesek normális és biztonságos munkakörülményeinek biztosításához. Hogyan tudnak eljutni/bejutni az önkéntesek az önkéntes munka helyszínére? Milyen felelősségi szabályok vonatkoznak az önkéntes tevékenységet végzőkre? Ennek szabályozását is a korábban már említett leírásban vagy szabályzatban kell megtenni. Érdemes megfontolni az önkéntesek számára kötött alap balesetbiztosítást, amennyiben erre van pénzügyi kerete a szervezetnek.

Jelen esetben a pakolásnál és a színpadépítésnél, tehát a fizikai munkánál felmerül biztonsági kérdés, így ezeknél a feladatoknál különösen ügyelni szükséges a megfelelő körülmények, biztonsági intézkedések és védőfelszerelések alkalmazására.

Képzések/felkészítések

Miután az interjúztatás és a kiválasztási folyamat lezárult, a kiválasztott önkéntesek felkészítését el kell kezdeni. A képzés/felkészítés során valamennyi, a tevékenység során felmerülő feladat és kérdés tisztázása szükséges, és a képzés részeként kell balesetvédelmi, tűzvédelmi, elsősegélynyújtási, kommunikációs blokkokat is a tananyag részeként oktatni, ezzel biztosítva az önkéntes teljes felkészítését. Szükség esetén a képzés végén egy vizsgát, vagy felmérést érdemes tartani, ugyanakkor meg kell határozni, hogy mi történik akkor, ha valaki alkalmas, illetve nem alkalmas a feladatra, azaz sikeres és sikertelen vizsgát tesz.

A program megvalósításához kapcsolódó tevékenységek:

- 2020. október

- az egyesület kiválasztott programjának megszervezése, megvalósítása
- a program zárása
- statisztikák készítése
- összegző önkéntes találkozó
- a programban résztvevők díjazása, jutalmazása egy ünnepség keretében
- tapasztalatok megbeszélése

4. ÖSSZEGZÉS

A szaktanácsadás és a megelőző önkéntes felkészítés során megállapítást nyert, hogy az egyesületünk szervezileg alkalmas önkéntesek fogadására, ugyanakkor nagy odafigyelés szükséges a stratégia megvalósításához, hiszen a rendelkezésre álló információk alapján nincs nagy tapasztalatunk az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadása terén. Egyesületi céljaink elérésében feltétlenül szükséges a közérdekű önkéntes tevékenység, ugyanakkor hosszú távon szintén az e területen szerveződő programok és projektek határozhatják meg a szervezet profilját.

Az önkéntes stratégia figyelembe vette az egyesületünk erősségeit és gyengeségeit, ugyanakkor több esetben jeleztük a szükséges szervezetfejlesztési irányokat és eszközöket. Véleményünk szerint az önkéntesség és az iskolai közösségi szolgálat beépíthető a szervezeti struktúrába, ugyanakkor pénzeszköz és humánerőforrás biztosítása is szükséges az egyesületünk részéről ahhoz, hogy önkéntes programjaikat megvalósíthassák. Több önkéntes tevékenység elindítása szükséges, amellyel megjelenhetünk a nyilvánosság előtt, bemutatva működésünket és céljainkat.